

III Dne 17. 6. t. r. se uskutečnila v Brně výroční konference bratří–delegátů jednotlivých sborů za přítomnosti zástupce ministerstva kultury ČSR, pana ref. Šnýdra. Bratří si vyslechli referát o Křesťanské mírové konferenci, zprávu o činnosti Rady starých a jednotlivých sborů v ČSR, projev zástupce MK a pak byli zvoleni bratří do Rady starých ČSR, Rady starých sborů Praha, Brno a Ostrava na příští čtyřleté období.

Z konference byl odesán telegram přípravnému výboru V. Všekřesťanského mírového shromáždění v Praze tohoto znění:

Přípravnému výboru 5. Všekřesťanského mírového shromáždění
v Praze, Jungmannova 9

Vážení bratři,

u příležitosti volební konference delegátů Křesťanských sborů v ČSR, konané dne 17. června t. r. v Brně, posíláme Přípravnému výboru 5. všekřesťanského mírového shromáždění nás bratrský pozdrav a prosíme o tlumočení našeho přání plného zdaru všem zúčastněným delegátům v jejich závažných jednáních o aktívni účasti křesťanů celého světa ve společném úsilí za zachování a prohloubení mírového života ve světě v duchu Kristova evangelia, adresovaného bez rozdílu všem pokolením, jazykům a národům.

Konference delegátů Křesťanských sborů v ČSR

Chile V. Všekřesťanského mírového shromáždění, svolaného na dny 22.–27. června 1978 do Prahy, jsou stanoveny takto:

„Svolání tohoto významného shromáždění je speciálně zdůvodněno 20. výročím vzniku hnutí. Při této příležitosti má V. VMS demonstrativně vyjádřit snahu a ochotu pokrokových sil světového křesťanstva přispět k nastolení spravedlivého a trvalého míru. Proto musí toto mírové shromáždění shrnout teologické poznání KMK a její stanoviska k různým otázkám mezinárodního života za posledních sedm let.“

VMS zaujme svou autoritu stanovisko k aktuálním mezinárodním otázkám a vyzve křesťanské církve, skupiny a jednotlivce k dalším aktivitám pro mír, spravedlnost, smíření a spolupráci.“

Hlavním tématem je „Boží výzva k solidaritě – Křesťané pro mír, spravedlnost a osvobození“, které přednese viceprezident KMK Dr. Richard Andriamanjato z Malgasské republiky. Podtéma budou: „Uvolnění napětí – odzbrojení – spolupráce“, které přednese Dr. Herbert Mochalski, viceprezident KMK z Německé spolkové republiky.

„Hlavní otázky spravedlnosti a práva“, řečník metropolita Paulos Mar Gregorios z Indie,

„Osvobození a křesťané“, řečník biskup Colin Winter z Namibie.

Biblickým mottem je slovo z Lukáše 1:79 „...ved' naše kroky na cestu pokoje“, které přednese ve svém zahajovacím kázání biskup Jacinto Ordóñez, Costa Rica.

Biblické studie se budou zabývat následujícími texty: Gn 9:5–7 a Lk 5:36–39, Ez 32:14–18 a F 4:4–9 a Za 9:9–10, Jk 3:17–18 pod vedením prof. Moltmanna, far. Almeida a prof. Rigdona.

Ostatní činnost se bude vyvíjet ve čtyřech pracovních skupinách: A) teologické, B) pro mezinárodní otázky a mezinárodní mírové struktury, C) pro ekonomické osvobození a rozvoj, D) pro antiriasmus.

ZIVÁ SLOVA vydávají Křesťanské sbory v ČSSR v Ústředním církevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Dr. Karel Kořínek s redakční radou. Adresa redakce: 110 00 Praha 1, Dušní 4. — Vychází šestkrát do roka. — Předplatné na celý rok 30 Kčs, jednotlivá čísla po 5 Kčs. — Admin. časopisu: 755 01 Vsetín, Trávníky 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava a ilustrace: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšířuje administrace. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p. Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Reg. číslo R 5078

ČO JE NOVÉHO?

Na túto otázkou chcú každodenne odpoved' stámióny ľudí na celom svete, z nejžú milióny ľudí zamestnanych týmito odpoved'ami a pri tom je to otázka stará 2 000 (Sk 17:21) ba i viacej rokov. Priznajme si, že i my sme z podobného „cesta“ a radšej počúvame alebo čítame niečo nové, ako staré – známe. Život v duchovnej oblasti je ale opačného charakteru, nie otázka nového, ale otázka potrebného je rozhodujúca. Nazrime preto tento raz do jednej z tých starých, známych, ale prepotrebných práv Božích z 1. listu Janovho 4:16: „**Boh je láska a ten, kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh v ňom.**“ Ak niekto nezostáva v láske hoci len k jednému zo svojich bratov alebo sestier, nezostáva v Bohu a ani Boh v ňom. Potom je ale všetko ostatné zbytočné, mŕtna naša snaha, námaha, obetovanie sa. Pán sa k nám nepriznáva a nás nepožehňáva. Spozorovali sme už, že výsledky nášho snaženia v cirkvi nie sú úmerné vynaloženej námahi? Prečo? Konáme to vo vlastnej sile, bez Boha, lebo On v nás nezostáva pre našu nelásku hoci len k jednému z výkupených. Ten jeden, ktorého nedokážeme milovať, azda preto že nám v minulosti ublížil, je prekážkou Božej prítomnosti v nás pre našu nelásku k nemu a my zostávame sami, bez Boha a bez Jeho požehnania. Vec sa mohla medzi nami usporiadať a ako zvykneme hovoriť i „pred Pánom“, ale lásky tu už nies, tá sa nevrátila, vznikol tu nový stav, akési duchovné vákuum, ani „vojna ani mier“, ani hnev ani láska. A v tomto stave sa mnohí nachádzajú. Je pozoruhodné, že Pán Ježiš odsudzuje „tretí stav“ i v iných súvislostiach ako v otácke láske. „**Ten, kto nie je so mnou, je proti mnene**“ (Mt 12:30) – neutrálne stanovisko neexistuje; „...**kto nezhrômažduje so mnou, rozptyľuje**“ – tretí stav Písma nepozná; „...**nie si ani studený ani horúci.**“ (Zj 3:15) – tretí stav Pán odsudzuje. Nie je vobec dôležité hľadať pre tento tretí stav vhodné meno, ktoré by ho označilo a poskytlo mu právo na existenciu v nás. Možno by sme ho aj našli, aj by sme ho vedeli obhájiť, ale pravdou by i nadálej zostala skutočnosť, že ak nezostávame v láske – zostávame v tom druhom; a nech to nazveme akokoľvek, vždy je to neláska, ktorá vylučuje Božiu prítomnosť.

Tento umelý medzistav má svoj pôvod v pôsobení satanovom už v Adamovej rodine. Cainovu lásku k svojmu bratovi Ábelovi vystrídal hnev plýnući za závisti, ktorou závidel Cain Ábelovi príazeň a milosť Hospodinovu. Hospodin varoval Caina a odporúčal mu „dobre robiť“ vo vzťahu k Ábelovi. Nebola to len výstraha pred hnevom, ale rada robiť dobré, ako dôkaz a ovocie lásky. Bolo potrebné, aby medzi Cainom a Ábelom sa obnovil pôvodný vzťah zo strany Cainovej, vzťah činnej lásky. Cain ale v plnení tejto rady zastal na polceste. Čítame vo v. 8 (Gen 4:8), že „Na to zase hovoril Cain s Ábelom, svojím bratom.“ Zdalo sa, že sú veci usporiadane, ale nebolo tomu tak. On s ním hovoril, ale ho už nemiloval. Bratská láska sa z jeho strany neobnovila, čo sa pri najblížejší príležitosti ukázalo i dokázalo – „Ale stalo sa potom, keď boli na poli, že povstal Cain na Ábela, svojho brata a zabil ho“ (Gen 4:8). To bolo ovocie toho umelého „medzistavu“, ktorý sa v skutočnosti dokázal ako stav nelásky, hnevu a nenávisti. Koľko bratov a sestier sa nachádzava v takomto alebo podobnom stave? Koľkí zostali pri zmierení na polceste? Nehnevajú sa, ale ani lásky v ich srdciach nieri! Nestačí sa len nehnevá, ale pritom nemáť ani žiadne vzájomné obecenstvo, do ktorého musí láska vyústiť. Kde vyúsťuje naša láska? Ako sa dokazuje? Navštěvujeme sa, pomáhame si vzájomne, plačeme s plačúcimi a radujeme sa s radujúcimi? Je 13. kapitola 1. listu Korintánom našou fotografiou? Ak by odpoved' na tieto otázky bola negatívna a vyznela v nás neprospech, môže takýto stav, stav bez lásky k našim bratom a sestrám viesť k inému výsledku ako v prípade Cainovom? Nie, i keď nepredpokladáme smrť telesnú, ale sú možné a ak sa tento stav nezmení i isté následky na vnútornom človeku. Či nezabúdame, že pre nás je napísané: „**Ten, kto nemiluje brata, zostáva v smrti. Každý, kto nezávidí svojho brata, je vrahom ...**“ (1J 3:14–15).

Spoznali sme, že existuje len láska a nenávist a každý iný stav je stavom umelým, zastierajúcim skutočný stav, v ktorom sa človek nachádza. Ak teda nemilujem, nezostáva tretia odpoveď, len tá druhá, na ktorú je až hrozné si pomyslieť. Je to ale tak. My na tom nemáme právo nič meniť a ak by sme to chceli inak vysvetliť, je to sebaklam a len na našu škodu. „To je tvrdá reč“, hovorili učenici; „kto ju môže počúvať“ (J 6:60) – natíska sa nám poznámka. Ak by sa jednalo len o počúvanie, to by sme ešte zniešli, veď sme už mnoho počuli a mnoho „tvrdého“ zniešli a pri tom mälo podľa toho konali, ale tu ide o skutočné KONANIE podľa toho. Učenici nechceli počúvať, lebo vedeli, že počúvanie neodvodeniteľne zavádzajú i konat.

Pán Ježiš nám zanechal nové prikázanie, nie radu, PRIKÁZANIE, aby sme sa milovali (J 13:34–35). My toto prikázania aj plníme, veľmi usilovne a svedomite – my SA veľmi milujeme, sami seba veľmi milujeme, až tak, že nám nezostáva miesta pre lásku NAVZAJOM, pre lásku MEDZI sebou. Divíme sa neraz, ako môžu byť ľudia vo svete, idúci po širokej ceste vedúcej do zahynutia, ľahostajní k tomuto svojmu stavu. Vidia akolo seba zomierať ľudí, nezvratne dôkazy toho, že ich to raz postihne a predsa sa ich to nedotýka. O čo sme však my rozumnejší, ak poznáme prikázanie Pánovo a nekonáme podľa neho, aby sme sa milovali NAVZAJOM? Znie to paradoxne, prikazovať lásku, keď jej charakteristickou črtou je práve dobrovoľnosť. Vynútená láska nie je láskou, no keď Pán ju prikazuje, vyjadruje tým jej nevyhnutnú potrebu. Ak jej v nás niet, hoci len k tomu „jednému“ čo nám ublížil, prosme o ňu a Pán nám dá, aby sme tak ako On nás premohol svojou láskou, mohli i my ňou víťaziť a tak zostávať v Bohu a Boh v nás.

-Ip

SLUŽBA SLOVEM

Narodí-li se deťátko, potrebuje tu najlepší peči, aby se mohlo dobре vyvinout ve zdravého človeka. Potrebuje tu najlepší výživu, ktorou je bezesporu materinské mlieko a pozdĺži dobrá strava, plná vitamínov a potrebných kalórií.

V duchovnom rústu človeka, ktorý se narodil z Ducha svätého, je zapotrebí sledovať totéž. Nejdôležitejším miestom, kde tuto výživu dostává, je sbor věřícich. Jaká je tato výživa, takoví jsou i věřící, kteří do tohto sboru docházejí. Služba Slovom môže byt dobrá, ale také môže byt k výživě nedostáčujúci.

Exeze, tj. výklad nějakého textu Slova Božího, môže byt dobrý, jestliže se Slovo Boží vykládá Slovom Božím, tj. když prečtený text je doložen texty iných miest Písma. V tomto prípade nemôže žádný sloužiaci brat' udelať chybu, ale jde jen o to, zda tato služba, jestliže k ní nepřinесeme něco z našich osobních prožitkov, bude prospěšná.

Cítíme často, jak malé požehnání je ze služby tých brat'í, kteří musí mluvit vždycky, když k tomu mají prieležitosť. Jejich zdravé názory na vedení Duchem svätým jsou jimi samými vyvraceny a potom se stává, že nerozsuzují, zda jejich služba je přinosem či ztrátou pro sbor.

Některí sloužící bratři čerpají více z knih, které čtou, ktere je často i ovlivně a tak přeberají vlastné cizí myšlenky a puzení Duchem svätým zůstává pak nevysloveno, nezjeveno. Tak je znemožno působení Ducha skrze službu bratří na vnitřního človeka naslouchajících. I toto je uhašování Ducha svätého, jak je psáno v 1Te 5:19.

Proto plně studujeme slovo Boží a oddávame se vedení Ducha svätého v súkromém životi i v shromádení dítek Božích.

Slovo Boží musí zůstat Slovom Božím a to, co človek k tomuto Slovu môže pridať, je jen vlastná zkušenosť na základe tohto Slova, ktere když naplnuje naše myšlení, je uplatňováno v našom praktickém životi. Potom teprve môžeme očekávať, že nás i naše spolužíkoupené povede k novote života.

Vykádaj Slovo Boží Slovom Božím neznamená však prečítať oddíl z Písma a potom obmeneňmi slovy říkať totéž, co už bolo prečítano. Toto je i v našich sborech jeden z projevov, ktere není přinosem a ktere Slovo Boží naopak zlehčuje. Jakoby stručnosť a jasnosť Božího Slova nebyla dokonalá.

Má-li sbor mladé bratry, kteří slouží Slovem, sledujeme u nich, že celá řada těchto mladých a nadšených bratří vykládá Slovo Boží bez přidání vlastních prožitkov, bez osobního poméru k tomuto mluvenému Slovu. Naše zkušenosť, nás osobní vztah ať kladný či záporný (myšleno ve smyslu plnění či neplnění Božího zákona) mají být projeveny našim osobním doznaním, jak to činil apoštol Pavel, který vyznává v R 7:24: „Kdo mne vysvobodí z toho těla smrti?“ To říká, když předtím ve verších 15 až 23 mluví o svých slabostech v první osobě jednotného čísla. Vyznává i svoji zkušenosť, kterou měl před 14 léty při vtržení do třetího nebe (2K 12). Vždyť tato jeho zkušenosť jistě byla důvodem k tomu, aby se Korintským pochlibil, ale hned dokládá ve vši upřímnosti v 7. verši: „A abych se vysokosti zjevení nadmíru nepozdvívhl, dán jest mi osten do těla, anděl satan, aby mne zašíkval (bil do zátylku), abych se nadmíru nepovýšoval.“ Ve verši 11. si čteme: „Učiněn jsem nemoudrým chlubě se; vy jste mne k tomu přinutili...“ Jaká pravdomluvnost, jaká skromnost, a přesto je tam to jeho „já“, ale v jakém smyslu? Aby toto „já“ vystavoval na obdiv či proto, aby odhalováním nahoty svého niterného myšlení ukazoval svoji duchovnost, ale také těžkosti svého člověčenství? Jak teple a osobně zní to, co píše v Ga 6:1–2: „Bratři, by pak byl zachvácen člověk v nějakém pádu, vy duchovní napravte takového v duchu tichosti, prohlédaje sám k sobě, abys i ty nebyl pokoušín. Jedni druhých bremena neste a tak plňte zákon Kristův.“

Takový byl apoštol Pavel, následovník Pána Ježiše, bratr plný lásky ke svým spolubratřím upřímný a skromný.

Sledujeme Petra apoštola, jak nábádá starší bratry v 1Pt 5:1–2: „Starších, kteří mezi vami jsou, prosím já, spolustarsí a svědek Kristových utrpění a budoucí, kteráž zjevena bude, slávy účastník. Paste stádo Boží, které při vás jest, opatrujice je, ne bezdék, ale dobrovolně, ne pro mrzký zisk, ale ochotně.“ A v 2Pt 3:1: „Nejmilejší, již toto druhý list vám píší, jimižto vzbuzuji skrze napomínání vaši upřímnou mysl.“ Zase první osoba jednotného čísla; opět ten osobní podpis jeho „já“.

Přejděme k apoštolu Janovi do jeho tří epištol. Zase zde najdeme to osobní „já“, plné srdečních rad člověka, vedeného Duchem svatým. V první epištolce začíná: „Synáčkové moji, totči vám píši, abyste nehréšili...“ (2:1). V řadě dalších veršů se setkáváme s jeho osobním vztahem k bratřím.

Apoštól Petr a Jan byli rybáři. Nikde si nečteme, že by byli nějakými vynikajícími rybáři. Víme však, že byli vynikajícími apoštoly, kteří následovali svého Pána, učili se od Něho tichosti a pokoru. Je-li člověk obmyt krví Pána Ježiše, jestliže je tichý a pokorný, potom ho môže použít i Duch Boží k službě. Nezáleží na tom, čím jsme byli nebo co jsme po stránce našeho tělesného zaměstnání, zda máme základní, středoškolské či vysokoškolské vzdělání a podle toho i postavení v zaměstnání, ale záleží na našem vzdělání a vzdělávání v Jeho škole, v té škole, která má platnost jen v Jeho očích.

Sloužíme-li Slovem našeho Pána, necht je to vždy k oslavě Jeho Jména. Nebudeme jen kazateli Slova, ale budeme milujícími spolubratřími v Kristu Ježiši, nepovýšujícími se nad druhé, ale pomáhejme svou službou nést břemena druhých, abychom tak plnili zákon Kristův.

1. Sloužba Slovem je služba lásky; lásky Boží k lidem. Kdo má srdce plné hořkosti, nemôže tuto lásku sděľovať druhým.
2. Nejdôležitejší pri službě je znalost Slova Božího, ktere musí mit sloužiaci v největší úctě a vážnosti. Nestačí však, aby to byla znalost teoretická, ale musí být praktická.
3. Sloužit Slovem má ten, kdo cití, že je Duchem svatým puzen říci něco nového, nebo v tomto DUCHU sdělit novou zkušenosť s Pánem.
4. Při službě nikdy nemluvime o někom, kdo právě není přítomen jinak než kladně.
5. Není dobré něco přečíst ze Slova Božího a o něčem jiném mluvit.
6. Při službě Slovem není možné připustit, aby bylo mluveno o hříchu a tento omlouvat proto, že sloužiaci se s ním sám ještě nevypořádal.
7. Služba Slovem není omezena věkem sloužícího, ale je projevem jeho víry, naděje a lásky.

-ok

• IZÁK • A • STUDNE •

Pramene a studne sú zdrojom života na našej zemi a okolo nich sa sústreduje život rastlinný i živočíšny. Táto okolnosť je veľmi markantná v kraji kde žili Abrahám, Izák, Jakob. Pri studniach sa zhľukovali ľudské obydlia a vytvárali sa pri nich osady a mestá. K studniam sa pravidelne zhromažďovali stáda k nevyhnutnému občerstveniu. Studňa známená — život.

IZÁKOVA STUDŇA

Izák si v mladosti obľúbil jednu studňu, ktorá bola osamelá v zemi na juhu medzi Kádešom a Báredom. Bola to studňa na pustom mieste, kde kedysi anjel našiel utekajúcu Hagar a podľa tejto príhody začali volať tú studňu Studňa Živého, ktorý ma vidí. Izák často k nej chodieval a tam premýšľal na pustých miestach. O čom? Iste o minulosti — o otcovi Abrahámovi, jeho vernom pútnicom živote a obecenstve s Bohom, o zasväteniach, ktoré mu Boh dal v minulosti. A premýšľal aj o budúcnosti, o tom, ako sa on sám mal stať nositeľom tých zasvätení a prostredníkom budúci požehnaní. Tam zažíval tiché a nerušené obecenstvo s Bohom svojho otca. Keď sa raz vrácal od tej studne, stretol sa so svojou nevestou, ktorá mu privádzala verný Eliezer. A po vstupe do manželstva si v jej blízkosti zvolil miesto na prebyvanie i so svojou milovanou manželkou.

Akú studňu si si obľúbil, milý brat, v mladosti? Je to studňa dobrá? Je to Slovo Božie, sú to skúsenosti osvedčených Božích ľudí, ktorí sa vedú k poznaniu, že Boh je živý a že sa vidí na každom kroku? A čo v dospelosti? Vyvolil si si blízkosť tejto studne za trvalé bydlisko? Izák tak učinil — bola to J E H O studňa na jeho i naše požehnanie.

REBEKINA STUDŇA

Aj tá mala svoju studňu. Bola to studňa pri Aramnaharaime, meste Náchorovom. Ona čerpala z tejto studne vodu pre seba, pre domácnosť svojho oca, no mala dosť ochoty poskytnúť vodu aj náhodilým pocestným, ako to dokázala Elizeárovna sprievodu. Pri tejto studni čerpala, slúžila, narobili sa tu, ale pri nej aj bola nájdená ako vhodná nevesta pre Izáka, tam bola aj obdarovaná. Nielen Izák mal svoju studňu, ale aj Rebeka mu bola privedená od studne.

Akú studňu máš, milá mladá sestra, z ktorej čerpáš dobrú vodu pre svoj život, svoju domácnosť i ostatných ľudí? Poznás zdroj Božích pravd — Bibliu a slúžisť ich známostou vo svojom okoli. Podáš dietetu veršik, mladému človeku duchovnú pieseň, starenke zdroj potešenia?

Sťastný je veru život dvoch manželov, ktorí vyrástli pri studni živej vody. Potom aj pri nej navždy chœu zostať, čerpať a slúžiť.

ABRAHAMOVE STUDNE

Izák mal veľmi rád aj studne Abraháma, svojho otca. Tieto studne si osvojoval, až sa stali studňami Izákovými. Zažil pri nich aj mnoho prekážok, lebo ich nepriateľski Filištíni zahádzali a on ich musel práce vyhľadávať a čistiť. Prichádzali však Filištíni, vadili sa s ním a odnáimali mu studne jednu za druhou. Izák ustupoval, hoci ich mohol ľahko premôći, až nakoniec mu Pán Boh uprieštral tak, že mu dal pokoj a uzavreli mier. Poučné a hodné nasledovania pri tom je, že tie studne, ktoré boli dobré pre Abraháma, boli dobré aj pre syna Izáka a prijal ich. Chodil po stopách svojho otca.

Chodíme aj my po stopách našich otcov vo viere? Čerpáme z tých studni pravd Pisma, ktoré oni vykopali? Alebo si ich snáď necháme zasypať Filištínnimi a viac sa o ne nestaráme? Osvojili sme si učenie Pisma, ktoré hýbalo našimi otcami vieri? Osvojili sme si pravdy o posvätenom osobnom živote v závislosti len na Pánovi i o posvätenom (oddelenom) živote zborov, v ktorom nemá byť spojenie verných s nevernými? Vieme, prečo sme prislúšníkmi kresťanských zborov? Vie naša generácia, čo robila generácia predchodcov a vodcov vo viere? Jedine osvojenie si a zachovanie principov, ktoré uplatňovali tí prví pred nami,

které oni uplatňovali na základe Pisma a Božej vôle za účasť na Svätého Ducha, nám pomôže k zachovaniu osobného i zborového svedectva. Nuž je nám potrebné čerpať z tých starých a osvedčených studní našich otcov.

AKTUÁLNA POTREBA

Aktuálnej potreboi dnešných verných kresťanov je žiť pri studni — Božom Slove, premýšľať o ňom a podľa neho. Pracovať pri studni — podľa Božieho Slova v zhromaždení a poskytovať dobré svedectvo. Zariadiť si život pri studni natrvalo a bojať o studne svojich otcov, o odkrytie prameňov ich veľkej duhovnej sily a požehnania. Izákov život bol preto požehnaný, že bol verný v tomto. Nasledujme taký život.

-ik

TŘI ZNÁMÁ PODOBENSTVÍ

O třech zlacených a opět nalezených předmětech, o třech postavách s podivuhodnými vlastnostmi a třech velikých radostech u Lukáše 15 jsme si v minulém čísle uvodem povídali. Také i to, že v prvním podobenství je hlavní pozornost upoutána na dilo Syna, v druhém na Duča svatého a ve třetím na Otce.

Je jasné, že se podobenství a jejich pravý výklad týká Izraele, jemuž je v první řadě Mesiáš poslán (Mt 15:24, 10:6), ale jejich duchovní požehnání je ještě tak aktuální i dnes ve 20. století a to nejen pro naše neobrácené přátele, ale i pro nás samé.

PŘÍBĚH O ZTRACENÉ OVCI
předvádí především —

1. velikost a krásu jejího záchrance.

1. je zdůrazněno jeho vlastnictví stáda
(a tedy i té zlacené ovečky a nikoliv jen pouhá pastýrská funkce — v. 4.)

Vztah vlastníka je ovšem zcela jiný než pouhého zaměstnance či nájemce. Vlastník je se svým majetkem spojen, na něm přímo zainteresován a proto také zcela jinak prožívá jeho ztrátu!

Člověk učinený Bohem k jeho obrazu se mu ztratil. Izrael, ktorý Bohu náležel, se ztratil — vzdálil se a ztratili nejen publikáni a hřišníci svým bezbožným a nečistým životem, ale i „spravedliví“ farizeové a zákonici svým naprostě cizím a odlišným duchem, jímž zlacenou ovci zatracují — a tím vlastně i sami sebe! Leč Bohu jsi se ztratil i ty, milý čtenáři, i já...

Jak dokonale zjednává Pán Ježiš Otcova Duča! Jakou má a cití odpovědnost za tebe a mne — za zlacené ovce před Bohem! On zná tvého a mého pravého vlastníka a jeho vztah k svému zlacenému vlastnictví, ztotožňuje se s jeho bolestí nad neposlušným člověkem — a tak nemůže být jiným než „dobrým pastýřem“, který nemá nic společného s oněmi „nájemníky“, kteří se bojí onoho „vlka“ zřejmě víc než pravého majitele stáda!

Jaký je tvůj vztah k onomu jeho stádu — a citíš tě jeho odpovědnost a dovedeš ji s ním také sdílet?

2. ač jde pouze o „nicotnou ztrátu“ ve srovnání s počtem ostatních ovcí, není mu ztráta ani té jediné lhostejná! (v. 4.)

Co vedlo lhoupu ovcí k lhostejnosti k pastýři a stádu, proč a kvůli čemu se vlastně opozdila, zabloudila, ztratila — nevíme! Ale víme, že pastýř nebyla lhostejná! On už dávno ví mnohem dřív než ona, jaké nebezpečí ji hrozí a proto nemá v těch ostatních ovcí klidu pro tu jedinou zlacenou.

Jaký to vztah Pána Ježiše ke každému jednotlivému zlacenému hřišníkovi, ač tento o něj zpravidla nedbá, protože si ani nevědomuje nebezpečí své neodvratné záhuby ve věčné propasti! Pánu Ježiši není lhostejný žádný hřišník — ani já ani ty! Proto také mu není lhostejný hřišníkův osud a úděl, ať si ho už uvědomuje nebo ne! Nikdo se před jeho okem lásky neztrácí v množství se svými problémy, tak jako se neztratil UBOHÝ

SELEPÝ ŽEBRÁK (Mk 10:46, 49), CELNIK NA STROMĚ (L 18:5), NEMOCNÁ ŽENA OD 12 LET (Mk 5:31–33) apod.

3. nechá celé stádo 99 ovcí na poušti pro tu ztracenou (v. 4).

To stádo je pohromadě a obslouženo ve svých potřebách, zatím pastýře tolík nepotřebuje a tolik nepostrádá. Bez něho sice nemá ani nemůže mít plné vědomí bezpečí, ani pastvu ani vodu (viz výraz „na poušti“!), ale ta ztracená ho teď právě nutně potřebuje ze všech oveček nejvíce, protože bez něho určitě při svém osamocení, bezmocnosti a bezbrannosti padne za kořist dravcům či v temnotě spadne do propasti. Ví už ta hroupa ztracená ovce, že potřebuje **záchrannu, kterou jí nikdo jiný nemůže poskytnout než její pastýř a ví vůbec, jak velice právě její potřebuje?** Prahne po něm nebo už je únavou a vysílením v tupé agonii blížící se smrti?

Jaká to nádherná skutečnost, že právě já a ty pro svou nesmírnou potřebu Spasitele a spasení, pro úzkostné volání své duše či dokonce již v tupé agonii svého zranění a vysílení „nad propastí mezi dravci“ – jsme se stali předmětem zvláštní Boží milosti v Páně Ježíši Kristu. Milostí, která nám dává v tuto chvíli přednost před těmi, kteří si toto mnohem více „zasluhuji“ než ty a já, kteří se přece musíme cítit těmi nejhoršími a nejztracenějšími ze všech ovcí v tom obrovském stádu, ve kterém jsme byli tak bezvýznamní, zapomenutí, odstranění a úplně osamocení... (Jak jinak vidí, cítí a jedná nás božský Spasitel než vidí, cítí a jednají mnozí „beraní“ oných různých „stád“, které jsou a zůstávají „na poušti“! Jak mnohdy užívají svých rohů i mezi sebou a staví se jim na odpor strážné službě věrných „ovčáckých psů“ (srov. „Kálef“ – pes Nu 14:6–10!), či dokonce „splaší stádo“ a „strhnou je za sebou do záhuby“ (srov. „práci“ duchů nečistých u Mk 5:13!).

Jak velice potřebuješ ty a já tu naprostou závislost a odkázanost na milost svého pastýře a jak ho potřebuješ volat do každé situace svého života, nebot bez Pána Ježíše NIC nemůžeš přece učiniti (J 15:5)! Od něho se uč, ne od všech možných svéhlavých a neústupných „beranů“, aby ses naučil pastýřskému postoji, který je tak potřebný a tolík nám chybí – a ne tomu „beranímu“, který je ke škodě stáda! A ještě něco: Nauč se chodit za těmi, kteří to právě nejvíce po-

třebují a nezapomeň, že hlavní činnost je právě záchrana hynoucích hříšníků, která má přednost před vším ostatním, co to stádo potřebuje – misijní práce!

4. pastýř tu ztracenou nejen hledá, ale vskutku nalézá, protože dříve neustane ve svém hledání!

Jaká to úžasná trpělivost, vytrvalost a důslednost hledajícího a jaký to úspěch namáhavého hledání!

S jakou láskou Pán Ježíš dodnes hledá a volá ztracené hříšníky! Kdo jej však uslyšel a kdo se dal jím z jeho posluchačů nalézt? Kdo z nich zakusil onu úžasnou skutečnost svého nalezení Bohem? Podivej se, kolik jich z toho málo zaplašil jeho potupný kříž a kolik jich pod křížem setrvalo, aby pro něho riskovali vše? Jak mocná a slavná je vědomí tvého nalezení Bohem? Můžeš i ty říci, svědčit a vyznávat v plné jistotě, že jsi ovečkou vskutku Pánem Ježíšem nalezenou a záchráněnou? O tom dívu nezměrné hledající Boží lásky, která neustala a ani nemohla ustát ve tvém životě, dokud tě ne nalezla a totéž **bezpochyby** vykoná i u druhých, kteří si svou ztracenost uvědomují a po spásce zatouží?

5. pastýř ji bere na svá ramena s radostí (v. 5).

On ji před sebou nežene (nějakým prutem či holí a příkrým slovem) ani je za sebou nevleče (nějakým provazem, lanem, řetězem na obojku), ale s veškerou ohleduplností k jejímu zbědovanému stavu, slabosti a neschopnosti poskytuje nalezené ovečce svými silnými rameny jistotu, bezpečnost, pokoj a odpocinutí, aniž by jí dal nějak pocítit svůj oprávněný hněv či výčitku s poukazem na svou vlastní starost, námahu a utrpení, které mu ovečka způsobila! Právě naopak – on ji přijímá, bere na svá ramena a nese ji S RADOŠTÍ! Pro ovečku, její záchrannu a blaho vůbec nemyslí na sebe – a níčeho tak nepřijemného a trapného pro ni již nezpomíná více pro svou radost z ovečky samé a z její záchrany! Ovečka má zřejmě pro něho větší cenu než on sám!

Kdo pochopí, jak je jeho vlastní život úzce spjat s tou ovečkou a jejím životem? Může to vůbec kdy ona hroupá ovce pochopit? Stojí mu vůbec za to?

Mohu já – můžeš ty kdy pochopit, čím jsi svému božskému Spasiteli, jak mu nesmírně záleželo a záleží na tobě, tvé spásse, tvém dobru a blahu a co to pro něho znamená, když se mu dás nalézt a vzít jím na jeho ramena? Vždyť celé knížectví

On nese pouze na jednom svém rameni (Iz 9:6), ale tebe – **svou drahou ovečku nese na obou ramenou!** Tak jsi mu drahý a tak velice mu právě na tobě záleží! **6. pastýř ji na svých ramenou donese až domů** (v. 6).

On s ní nikde na cestě neklesne, nedodí ji s ramenou dolů ani na okamžik, aby si odpočinul, tim méně ji pro vlastní únavu a ztrátu trpělivosti opustí, nikde se z ohledu na ni nezdruje, ale spěchá s ní tam, kde je a může být nalezené ovečce opět dobré – tam, kde je doma, k svému vlastnímu a jejímu domovu! Tam je jeho a její stádo, tam je jedině možný normální opravdový život pro ovci!

Zatím ona není schopna sama jít a vrátili se tam, kam jí on nese na svých ramenou, zatím není ani schopna se dát s ostatními vést, usměřovat a sama pást... ale domov a jeho prostředí vše ostatní pod pastýřskou péčí dokoná.

Je zajímavé, kolik těch od stáda (a tudíž také od pastýře) zatoulaných ovcí se cítí naprosto soběstačných a žije v přesvědčení, že ten svůj „domov“ mohou mit mimo stádo (které přece k ničemu nepotřebují!) a že právě kvůli nim udělá pastýř bezpochyby výjimku – uvede je či dokonce na svých ramenou donese tam, kam ony budou chtít – někam jinam (pravděpodobně do nějakého speciálního zařízení, kde se nikdo z těch ostatních ovcí o ně „neotře“, je „neodstrčí“ či dokonce „nepovalí“ a „netrkne“, „nepošpiň“ – do nějakého toho „vzorového ovcince“, kde vlastně ani žádný ovce nejsou a ani žádný pastýř...) Taková představa a životní zaměření je jen důkazem zcestnosti a nebezpečí ztracenosti těchto oveček a o naprosté nemožnosti jejich „spočívání na pastýřových ramenou“!

Jaký je vlastně tvůj vztah ke shromáždění Božího lidu? Nelibí se ti v něm mnohá ovce či beran pro svou „nečistotu“, „střapatost“ či „trvanlivost“? Máš snad své nároky na „ovčí kvality“ a proto se těch ostatních straníš a „štítis“? Vždyť tím jen dokazuješ, jak mizerná je tvore vlastní „ovčí kvalita“ – vždyť tím se dostáváš vlastně na úroveň oněch samo-spravedlivých farizeů a zákoníků, kteří se pohoršovali nejen nad publikány a hříšníky, ale pro vztah Pána Ježíše k nim nad vlastním svým Mesiášem! Ty jsi se vlastně vzdálením od obecenství s ostatními odčizil srdeč svého Pána, o kterém jsi přesvědčen, že ho znás a miluješ!

V jak velkém jsi to nebezpečí, že se svému Pastýři ztratíš a octneš tam, kde ona ovečka, která byla zpočátku „skálopevně“ přesvědčena, že jí toto „privilegium“ pastýř dovolil či ji tam dokonce poslat, že je jí tam dobré, že se má líp – a zatím se stádem ztratila i pastýř! Jaké to pokoušení pastýřovy lásky, aby On za mnou chodil do mých „absencí“ místo, abych já chodil za ním a byl na svém místě!

Bůh nemá ve svém zdejším „pastýřském domově“ „rozmařlených jedináčků“ s jejich ustavičnými nároky na druhé (jen ne na sebe samé!), nespokojeností a kritikou (jen ne sebekritikou!), jejichž jediná „tvůrčí činnost“ je v nicnedělající nadřazené izolaci, ale vychovává si své děti právě v obecenství své početné rodiny k oné dokonalosti duchovní dospělosti, než jím odevzdá ono skvělé dědictví svého domova a jejich domova v nebesích! (Srov. Ga 4:1–7) Jestliže podobný postoj je zcela nezdravý u „řádových oveček“ (a ty se nikdy jinak v tom stádu necít a neuváděj!), jak absurdní by se jevil u těch, kdož by měli zastávat pastýřskou úlohu, již onen Kníže pastýřů tak mnohé pověřuje! (srov. J 21:15–19 a neměl se více po kom ohlížet! L 22:31, 32 a neměl si být tak jist sám sebou! 1Pt 5:1–4 a tak může dobře po-radit!).

Ano, ramena našeho drahého Pána a spasitele poskytují tobě a mně jistotu blaho, slast z bezpečí, pokoj a jistotu dosažení onoho věčného cíle u Otce v nebeském domově – jeho „ramena věčnosti“, které jsou vždy vespod pode mnou a tebou, atž se děje cokoliv, ta nádherná skutečnost, že prostě nemůžeš nikdy ve svém zemljení a zkouškách klesnout hlouběji do zející propasti, abys nakonec neucítí pod sebou Boží ramena, která vynáší vzhůru – jsou důvodem k nesmírné radosti ovečky. Zde, v našem obraze je řec o radosti Spasitelové – a neměla by být důvodem k radosti těch „hloupých ovcí“, které ji tak často ztrácejí a hledají? (Dt 33:27–29, Ex 28:12, Dt 33:12).

7. svolává k sdílení své radošnosti přátely a sousedy (v. 6).

Pastýř rozhodně ty sousedy a tím méně své přátele nenutí. On by nikdy nesvolával ty, kteří by jeho radost nedovedli chápout, jimž by byla jeho radost ze ztracené a nyní nalezené ovečky cizí, kteří by jen ze zdrojnosti či pokrytecky dávali na-jevu svou „radost“ – a ona ovečka a

onen její vlastník se svým vztahem k ní by jím byl lhůstek! On pouze svolává – zve, a oni sami se projeví podle toho, zda přijdou či ne, aby tu jeho radost s ním sdíleli. Pozvání není adresováno pouze na PRÁTELE, s nimiž si jistě onen pastýř – vlastník ovečky dobré rozumí, ale i na SOUSEDY, kteří by z titulu blízkosti svého bydliště právě měli největší předpoklady se stát jeho přáteli a toto přátelství přestovat s ním! Jde tedy o to nejen žít VEDLE vlastníka ovečky, ale poznat jej, sblížit se s ním a žít S NÍM – vše s ním prožívat!

Jaké to slovo právě pro ty, kteří tolik o to přátelství Boží usilují a kteří vzdor tomu zůstávají stále jen „sousedy“ – svědky Božího vztahu a přístupu k člověku, aniž by na jeho „svolávání“ k spoluprožívání jeho vztahů k ztraceným, a k „spoluradosti“ s ním z jejich nalezení reagovali a měli vůbec zájem reagovat.

-Kk

STOP Y KE KŘÍZU

SERIÁL 5

MORIA

„I řekl (Bůh Abrahamovi): Vezmi nyní syna svého, toho jediného svého, kteréhož miluješ, Izáka, a jdi do země Moria a obětuji ho tam v oběť zápalnou na jedné hoře, o níž povím tobě.“ 1. Mojsíje 22:2

Někdy mne přepadne hrůza, že Bůh a my bychom měli spolu najednou hovořit. V našem trápení voláme k Bohu, aby nám pomohl. Avšak On odpovídá: „Dal jsem vám záchrannu v Pánu Ježíši. V Něm je vám pomoženo. Tak, jako byl vztyčen kříž mezi vašimi pohanskými předky, tak se to musí stát i u vás“. – Na to odpovídáme: „Ach, ne, kříž ne! Potřebujeme peníze, byt, zdraví...“ Boží Slovo však říká, že spasení není v nicem jiném, než v Kristu Ježíši, a to v tom ukřížovaném. Zdalí pak všechna ta naše bezútěšnost nespočívá v tom, že v našich srdečích není vztyčen kříž?

Proto chceme porozumět kříži Kristovu.

OBĚTOVANÝ SYN

1. Tak miloval Abraham Boha, že svého syna dal.

Bible nám nepodává nějaké psychologické vyličení bolesti duše. Popisuje nám, jak Abraham na výzvu Boží vstává za jitra a mlčky jede do země Moria, doprovázený synem a služebníky. Dále čteme o dialogu mezi otcem a synem ohledně oběti. Abraham je připraven obětovat syna. Jak musel milovat Boha?

My požadujeme po Bohu stále něco: pomoc, vysvobození, péči, dary. A také chceme od Něho vysvětlení, činí-li něco, co nechápeme. Ale Abraham byl připraven obětovat to nejdražší.

2. Tak miloval Bůh svět, že Syna svého jednorozenceho dal.

Od našeho příběhu ubehla tisíciletí. Země Moria (je to krajina kolem Jeruzálema) prošla některými změnami. Na této hoře je znova zřízen oltář. Znovu se jeden otec chystal obětovat milovaného syna. Tentokrát je obětujícím otcem sám svatý Bůh a oběti je Pán Ježíš Kristus, Boží Syn. Tam, kde kdysi Abraham svázel svého Izáka, stojí teď svázáný Ježíš, připravený k oběti.

Dosud je zde hlásán a zjevoval Bůh v Pánu Ježíši Kristu: Duch Otcův a Synův, dosud zde působi Duch svatý. Bez něho není a ani nemůže být skutečného „kristovce“ - křesťana a skutečného křesťanství, protože bez něho není nového duchovního rodu a spojení s Bohem! (J 3:5-8). Zůstává pak nutně nadále ona „ztracenost“, která je větší velmi často u těch „sousedů“ a „hodných oveček“ než u těch „vzdálených“ bezbožníků a hříšníků! Jaká to tragédie onoho „samospasitelného“, „spravedlivého“ a „svatého“ farizejství a zákonicitví! Jsou tito vůbec schopni života s Bohem? Jak je to s tebou? Dovedeš vůbec odpustit? Dovedeš milovat? Dovedeš být vděčný? Prožil jsi vůbec někdy svou ztracenost a své nalezení Pánem Ježíšem? Pak snad pochopíš, oč jde, kde je tvé místo, KDO je ON a KDE je On – kdo a kde jsi ty!

-Kk

Tak je Izák předobrazem ukřížovaného Krista.

Abraham obětoval drahého syna Bohu, který si toho nesmírně vážil, že mu Abraham dává všechno, tomu Bohu, který Abrahamovi požehnal, protože ho miloval.

Bůh však obětoval svého nejmilejšího světu, který jím pořídil a jej urázel, světu, který jej nenáviděl a posmíval se mu, který na něj zapomněl nebo s ním zacházel jako se zlým sluhou. Jaká to musela být láska! Když lidé ukazují na bídu světa a volají: „Podívejte se, Bůh nás už nemá rád!“, ukazujeme na kříž a říkáme: „Podívejte se, jak velice vás miluje!“

Ve starozákonním příběhu Bůh chválí Abrahama: „Neodpustil jsi svému synu“. Toléž slovo čteme v listu Rimanů: „Který ani vlastnímu synu svému neodpustil, ale za nás za všecky vydal jej... i kterakž by tedy nám s ním všech věci nedal?“ (R 8:32). To znamená: Uchop se věrou tohoto základního důkazu Boží lásky a od té chvíle se vyřeší všechny tvé otázky a potřeby.

3. V oběti je smíření našich hříchů

Abraham místo svého syna obětoval berana v zápalnou oběť. Při oběti mu byl darován pokoj Boží.

A to potřebujeme i my: pokoj, který má původ ve smíření. Přes svět se ženou bouře. Ale i když bouře buče oceán, hlubina moře zůstává zcela klidná. A tak je to s každým, kdo stojí v Božím pokoji. Jeho život spočívá v Bohu. Jak velice si přejí, aby to bylo i u nás.

W. B.

Vypožičané

Vtedy skríkol a povedal: Ach, môj pane, a to bolo vypožičané! (2Kr 6:5)

Sekera bola v tom čase vzácnym náradím a mladý prorok, ktorému pri zotínaní kmeňa vypadlo zeleno sekery do vody, bol nešťastný. Keby to bolo jeho, snáď by sa nebol tak trápil; ale bolo to vypožičané!

Aj my cítime väčšiu zodpovednosť za veci vypožičané, ktoré majú iného majiteľa, ako za veci vlastné. Tie vypožičané veci poškodiť alebo stratiť, to je blamáž, ktorá môže vyústiť do osobného konfliktu.

Ale – čo je naše? Či nie sú všeky veci Božie a či aj tie „naše“ veci nemáme iba zapožičané od Boha – z Jeho milosti? Istý starší misijný pracovník, ktorý toho času žije na Starej Turej, rozprával jeden svoj príbeh takto:

Bolo to dávnejšie v Nemecku, kde som pôsobil na misijnom ústave so svojou manželkou, tiež misijnou pracovníčkou. Žili sme v úplnej zhode, ale, ako to občas v manželstve býva, prišlo raz medzi nás znenazdajky akési rozladenie. Bol som v izbe, keď odšiel manželka odišla na poštu odoslať Nové zákony na určitú adresu, no pri odchode tresla dvermi. Keď sa vrátila, hovoríme jej: „Počúvaj, moja drahá, keď si odchádzala, tak silno si buchla dvermi – a to sú dvere vypožičané.“ Porozumela a povedala: „Prepáč mi muž môj, zle som urobila.“

Nielen v misijných ústavoch sú veci vypožičané, ale aj v našich domácnostach, v našich záhradách, v našich garážach. I to, čo jeme a čo máme oblečené, nás má viesť k vďačnosti, lebo to máme od Pána Boha z Jeho milosti. Nuž zachádzajme so všetkými vecami šetrne ako s Božími, ako s takými, za ktoré nesieme zodpovednosť pred Bohom.

Zodpovední sme pred našim Bohom za každú korunu, za každú hodinu času, za naše děti, spolupracovníkov, blížnych. Je potrebné, aby sme to vedeli a podľa toho užitočne a zodpovedne žili.

- Chceš vědět, jak se má dávat? Vžij se do postavení toho, kdo přijímá.
- Nepřemýšlejme, jsme-li užiteční či nikoli. Přemýšlejme o tom, zda konáme vůli Boží. Otázka užitečnosti je věcí Páně.
- Kdo se nestydí za evangelium, není ani ostudou evangeliu.

*Na začiatku bol malý začiatok
veľkého života
v tieni kríža veľkého Spasiteľa,
pod záštvou Jeho veľkej lásky
a veľkého odpustenia
Mont Everestu prestúpení.*

*Potom prišlo veľké zaradenie
do malého stáda vykúpených.
Malá známost vykompenzovala
veľká vrácnica vďaka
a opravdivost
za nebeskú srdcečnosť
jednoduchých malých
bratov a sestier,
medzi ktorími býval veľký Spasiteľ.*

*Prihrmeli búrky a víchor sa už, už strojil
prevrátiť lodku viery,
ktorá bola odrazu menšia, ako najmenšie zrno.
Zdalo sa, že Majster nedbá, že zabudol.
Zobudili ho vystrašené výkriky „hynúciach“.
Suverenne pohrozil vlnám a hromobitiu.
Len v sprievode veľkej tíshiny zaznela
malá Majstrová výčitka:
— Prečo ste pochybovali, ľudia malej viery!*

*Jedného dňa začala horieť veľká hora
nepodstatných problémov.
Dozvedeli sme sa, že ju zapálil jazyk.
Presvedčili sme sa o pravdivosti veľkých
právd,
že malý úd vo veľkom rozsahu
zasahuje do pozitívnych i negatívnych
oblastí života veriacich ľudí.
Z veľkých slubov malého začiatku
postupne zostávali iba listy.*

*Boje viery sa pričasto končili porážkami.
Veľké veci malých začiatkov boli odrazu
veľmi male.
Naše možnosti sa obmedzovali
na minimum,
až pokial nám nepovedal Pán pravdu:
— Máš malú moc...
Nie, ešte neprišiel veľký deň
príchodu Ženicha pre Cirkev.*

*Ešte sa neskončili malé dni.
Ale veľký deň malých začiatkov
klope na dvore srádc
malého stáda s malou vierou.
Uprostred jazykom zapálených hôr
a lamentácií malomocných
sa rumenejú ranné zore veľkého dňa
malých začiatkov.*

-jk

VELKÝ DEŇ MALÝCH POČIATKOV

*Na začiatku boli prázne ruky,
roztrhané rúcho mŕnotratného syna
a srdce bilo úprimnou túžbou
po Otcovom náruči,
po teplom krbe domova.*

KNIHA NEHEMIÁSOVA

A OBNOVA V CIRKVI

Nehemiáš 3:13–15

Pristupujeme k ďalším trom bránam, Údolnej, Hnojnej a Studničnej. Prvá z nich nám pripomína modlitebné zhromaždenia, druhá kázeň v zboru a tretia osobné vzdelávanie Božím Slovom.

4. ÚDOLNÁ BRÁNA

Ako nám samotný názov pripomína, k tejto bráne sa muselo zostupovať dole. Bola umiestená v údolí. Pravdepodobne to bolo známe údolie Hinnom, alebo Benhinnom – „údolie synov Hinnom“, úzke, príkrymi skalnatými svahmi ohraničené hlboké údolie, oklučujúce Jeruzalem na juhozápadnej strane. Na južnej strane tohto údolia vystavil Salamún výšinu Chámošovi a Molochovi, cudzim bohom synov Moabových a Ammonových (1Kr 11:7). Tu Izraeliti pálii svojich synov a dcery ohňom (Jr 7:31), ktorí tu stále horeli. Do tohto údolia boli odvádzané splašky a vynášané smeti, ktoré sa tu spalovali, preto vedľa Údolnej brány bola brána Hnojná.

Z názvu údolia Ge Hinnom sa stala Gehenna, názov pre „jazero ohnivé“. Zo skutočnosti, že v údolí Ge Hinnom boli pálené ľudské obete, vychádza Božie Slovo a používa tento názov na vyjadrenie večného utrpenia v mukách (Zj 20:11–15) na rozdiel od Siona (hradu v Jeruzaleme), kde budú v „nebeskom Jeruzaleme“ večne prebývať Ježišovíky.

Údolnú bránu opravoval Chanún, čo v preklade znamená Omilostený, a pomáhal mu obyvatelia mesta Zánoach, to zn. Zlá povest.

Uvedená brána nám pripomína v cirkvi modlitebné hodiny. K tým sa má pristupovať zhora–dole, na kolena. Väčšinou sa pri modlitebných hodinách sedí, ale tam, kde bratia a sestry chcú i symbolicky vyjadriť hlbokú pokorу pri „rozhovore s Bohom“, modlia sa na kolenach. Výnimku tvoria tí, ktorí zo zdravotných dôvodov nemôžu dlhší čas kľačať. Ako si potrebujeme znova uvedomovať, že pri modlitebných chvíľach máme my, nehodnú ale omilostení ľudia, majúci kedysi zlú povest, prístup k Božiemu trónu. Ako k nemu prichádzame? Sme všobec pripravení na toto stretnutie? Myslíme na to už doma, pred zhromaždením, za čo sa máme modliť, aby z našich úst nevychádzali známe, stále opakovane vety, ale prvotina našich dobrorečení a prosieb?

Hovorí sa, a to právom, že v súčasnom európskom kresťanstve sú modlitebné zhromaždenia najviac zanedbávané a najmenej navštevované! Nie je teda Údolná brána rozborená? Netreba ju opraviť? Začať musíme u seba, vo svojom súkromnom živote. Aký je naši osobný modlitebný život, taký je aj modlitebný život zboru. Prečo mnohí bratia mlčia? Nemajú sa za čo modliť? Majú „ostych“ pred zborom? Z desiatich uzdravených malomocných sa vrátil len jeden, aby sa Pánu Ježišovi podčakoval, a bol by tak urobil i vtedy, keby Pána obklopoval akýkoľvek veľký zástup.

Je treba pamätať aj na modlitebné zhromaždenia sestier. Aj ony majú toto právo prichádzat na modlitbách k Pánu i keď nie v zhromaždení cirkev.

5. HNOJNA BRÁNA

Už sme sa zmienili o tom, že táto brána stála blízko brány Údolnej. Vynášali sa cez ňu odpadky z mesta. Aj Hnojné bránu bolo treba opraviť a urobiť cez ňu voľný priechod pre tých, ktorí túto špinavú prácu konali, ale úžitok mali z nej všetci obyvatelia mesta.

Hnojné bránu opravil Malkiáš, kneža okresu. Hoci tedy zastával významnú funkciu, nehanbil sa túto bránu opravovať. Jeho meno znie Môj kráľ je Hospodín. Hoci bol vysoko postavený vo svojej funkcií, vyznával i životom, že nad ním je kráľom Hospodín. Preto prácu na oprave brány konal pre Neho.

I v cirkvi Pána Ježiša na tejto zemi sa vyskytnú rôzne nečistoty, ktoré treba likvidovať. Táto práca nie je jednoduchá, ani príjemná. Je spojená s údolím a Údolou bránou. Ten, kto chce riešiť otázky hriechov, pokleskov, nedostatkov veriacich ľudí, musí najprv ísť do údolia modlitieb. Sám sa musí pokoriť a uznáť, že aj nad ním **kraľuje Hospodin** a vidí všetky jeho nedostatky. Najprv musí vybrať brvno zo svojho oka, aby potom mohol vybrať ivierko z oka druhého (Mt 7). Právo koná kázeň v cirkvi Pán zveril starším bratom. Božie Slovo nám hovorí, ako pri kázni postupovať. Najprv je napomenutie osobné, potom napomenutie pri účasti svedkov a ak ani takéto napomenutie dotyčný brat alebo sestra nepríjme, je vylúčený z obecenstva. Takéto vylúčenie znamená, že bez pokánia a napravenia života nemôže príslušný brat-sestra prichádzať do zhromaždenia, pre neho to nie je "verejné zhromaždenie", lebo by bol trvale prekážkou a pohoršením.

Otázka kázne je veľmi citlivá záleženosť a nedá sa pre ňu urobiť "mŕtva forma" nejaké smernice. Každý prípad je zvláštny a takto ho bratia posudzujú vo svete Písma a poznania. Platí však zásada, že rozhodnutie jedného zboru uznávajú všetky ostatné zbyty, pokiaľ pravda zbor má starších.

Aj túto duchovnú bránu treba opraviť. Mnohé chúlostivé otázky zostávajú neriešené niekoľko rokov. Sú niektorí, čo vynechávajú pravidelne zhromaždenia, ale my sa im bojime toto vytknúť. Niekde sa medzi sebou hašteria, hnevajú a druhí k tomu nečinne prihliadajú. Nie je potrebné uvádzat všetko, čo by si vyžadovalo kázeň. Kto má citlivé svedomie pre "poriadok v Božom dome", ten to hned' pozná. Je však otázkou, či vyrástli tí, ktorí sú ochotní "vynášať smetiu" z Jeruzalema, lebo pritom napáchne i odev toho, kto takúto prácu koná.

6. STUDNIČNÁ BRÁNA

Toto je už druhá brána, ktorú staval jedený muž (prípadne jediná rodina). Nečítame tu o nijakých pomocníkoch. To má svoj význam.

Studničnou bránu sa zostupovalo po schodoch k rybníku **Siloam**, čo znamená **Poslaný** (J 9:7). Bránu opravoval **Sallún**, jeho meno v preklade znie **Spása, Bezpečie**. Bol kniežaťom mesta Micpa, ktoré mohlo byť blízko Jeruzalema, alebo aj ďaleko za riekou Jordán. Kázeň nemôžu robiť mnogi v zbere, len starší. Preto Hnojnú bránu opravoval len jeden, akoby nám to krásne duchovnú skutočnosť malo symbolizovať. Podobne je to s pramenom čerstvej vody, a Studničnou bránu. Tiež len jednotlivec má s ňou dočinenie.

Prameň čistej a čerstvej vody nám pripomína Božieho Ducha. Pán Ježiš povedal: „Kto veri vo mňa, ako hovorí Písmo, rieky živej vody potečú z jeho vnútra. Ale to povedal o svätom Duchu...“ (J 7:38–39). Prameň vody v rybníku Siloam nebolo treba opravovať, len prístup k nemu. Len ten, kto je spasený a je bezpečný v Pánu Ježišovi, má dar svätého Ducha. Ten je potom **Duchom poslaný**, aby slúžil, aby mohol rozdávať občerstvujúcu vodu, t. j. Duch v ňom pôsobí ovocie, ktoré je na úžitok všetkým.

Z prameňa bolo treba čerpať, zásoba vody vydržala len na krátke čas. Podobne je to so vzťahom k Božiemu DUCHU. Možno si myslíme, že On bude v nás pôsobiť samozrejme, samočinne a my sa o to ani nemusíme snažiť. Či nás Písmo nevyzýva, aby sme boli plnení Duchom (Ef 5:18)? Ako sa so džbánom prichádzalo k prameňu pre vodu, tak aj my máme „byť plnení“. Aby Duch Boží mohol v nás pôsobiť, musíme byť predovšetkým prázdní od akejkoľvek nečistoty, aj od svojho ja. Musíme byť ochotní podrobniť sa Jeho vedeniu, poslušní Jeho hlasu.

Otázka nášho vzťahu k Božiemu DUCHU a tým aj aktivizácia nášho života je dnes veľmi aktuálna a potrebná. Nesmie to však na druhej strane viest k extrému, keď si niekto vynucuje charizmatické dary pre seba a zabúda pri tom, že Duch dáva dary pre vzdelenie cirkvi a nie pre osobný prospech.

-jos

VERBA DOCENTI EXEMPLA TRAHVNI SLOVA VCI PRIKLADY TAHNOU

Jan Wesley prožil rozhodujúci obrat ve svém životě 24. května 1738 při svém obrácení a znovuzrození. Pro nás Čechy a Slováky je velice pozoruhodné, že to byli právě Moravští bratři z okruhu hraběte Zinzendorfa, kteří mu posloužili jako první k poznání, co je to pravé křesťanství. Tuto zkušenosť učinil na své neúspěšné cestě do Georgie, kam se plavil, aby obracel Indiány na křesťanství. Zašel na lodi bouři, která jej velice přešlařila. Podivil se pak klidu a výrovnosti Moravských bratří, kteří se rovněž nacházeli na lodi. Jejich neohrožená víra v Pána Ježiše přivedla jej k uvažování, že sám ji nemá. Jako člověk bojující se smrtí, uvědomil si, že mu chybí tato víra, která dává člověku jistotu a udržuje jej v rovnováze i za tak kritické situace, jako byla bouře na moři. Uvědomil si, že nemá jistotu spasení. A při jeho návratu to byl opět Petr Böhler, Moravan, který se s ním modlil a ukázal mu na cestu spasení. Pak to byla předmluva Martina Luthera k Rímanům, která mu posléze posloužila ke zkušenosti obrácení, takže vyznal po jednom shromáždění Moravských bratří v Aldersgate Street v Londýně: „Pocitil jsem, že jsem vsadil celou svou důvěru na Pána Ježiše Krista, v němž je moje spása, a tak jsem přijal jistotu, že mi odpustil moje hřichy a vytřhl mne ze zákona hříchů a smrti“.

Tak popsal Jan Wesley slavnou zkušenosť svého obrácení. Po svém obrácení započal jako student žít podle zcela nových pravidel a zásad, která mohou i našim mladým lidem posloužit jako vzor a příklad hodný následování.

Chci položit důraz na čtyři zásady, kterých se přidržoval Jan Wesley po svém obrácení jako student a pak jako evangelista a posel evangelia až do svého vysokého stáří.

1. Šetrnost se snoubí u obráceného a znovuzrozeného dítka Božího se štědrosti.

Wesley měl krásný a bujný růst vlasů. Proto chodil často k holiči. Zřekl se tak častého docházení k holiči, aby tam ušetřil peníze ve prospěch díla Pána. Energicky se zřekl všeho přebytečného, co jiní počítali jako nutnou potřebu k životu. Když přijal svůj první příjem (roční) 30 liber, výšel s 28 librami. V dalším roce vzrostl jeho příjem na 60 liber, ale nevydal více jako 28 liber na své potřeby. Ušetřil 32 liber pro všeliké skutky lásky. Při tomto rozhodnutí setrval, i když stoupil jeho příjem o další libry.

Jednoho chladného dne přišla k němu mladá dívka, která patřila do skupiny těch, o jejichž výchovu pečoval se svými přáteli. Wesley zpozoroval, že ji tenké šaty mohou soltu chránit před zimou. Vypadala ustrašeně a hladově. Když zjistil, že nemá teplejší šaty, chtěl ji dát peníze, ale sám v té chvíli témeř žádné neměl u sebe. První jeho myšlenka byla: „Řekne ti jednou Mistr: **To dobré, služebníče věrný?** Máš vyzdobenou světici mnoha obrazy, za peníze, kterými jsi mohl uchránit tuto dívku před chladem a hladem. Je to spravedlnost? Je to milosrdenství? Nezakoupil jsi tyto obrazy krví tohoto chudého děvčete?“ A tak šel a prodal obrazy.

Nikdy nikdo nevydával tak ochotně, srdečně a systematicky své peníze pro dobro druhých jako Wesley. Jeho štědrost znala jen jednu hranici, a to byla prázdná peněženka. Jistý daňový úředník přišel na nápad, že muž takového významu ako je Wesley musí také vlastnit stříbrné předmety, ale dosud nezaplatal za ně žádné daně. I vyhledal ho a Wesley mu odpověděl: „Mám dvě stříbrné lžíce v Londýně a dvě v Bristolu, to je celý můj majetek ve stříbře.“ Wesley také neočekával, že bude někdy mít více stříbrných předmětů, pokud lidé kolem něho chodí bez dostatečného oblečení a nemají ani potřebný chléb. Několik měsíců před svou smrtí

hapsal do svého deníku: „Během 60 let jsem přesně zaznamenával svá vydání a příjmy. Přestanu s tím, ježto jsem si jist, že dám vše, co mám.“

2. Další jeho zásadou po obrácení byla píle, která se snoubila s pevnou metodickou pravidelností.

Tak např. měli ve svém studentském klubu, zvaném „svatý klub“, pevný pořádek, který si stanovili na každý den. Pondělí a čtvrtok dopoledne a odpoledne věnovali řeckým klasikům. Ve středu věnovali čas logice a etice, v úterý hebrejskému a arabštině, pátek filosofii, sobotu řečnickému umění a poezii, neděli Slovu Božímu. Scházeli se každý večer k modlitbám a čtení Nového zákona v řečtině za účelem duchovního vzdělávání a prohlubování známosti vůle Boží. Každý den zkoumali svou činnost a stanovili si plán na další den.

Wesley od roku 1728 započal vstávat časně ráno ve 4 hodiny a tento obyčeji dodržel až do konce života. Probouzel se vždy kolem 12. či 1. hodiny a tu vždy setrval po jistou dobu v bdělém stavu. Tak se přesvědčil, že je zbytečné dele ležet, než je třeba. I nařídil si budík, který jej budil v 7 hodin, tedy o hodinu dříve, než se obvykle probouzel. Potom ustavil budík na 6 hodin s tím samým resultátem. Když se dal budit v 5 hodin, také to nepomohlo. Teprve když začal vstávat ve 4 hodiny, mohl nepřetržitě spát celou noc. Wesley také nikdy nespal na měkkém loži. Jeho lůžko bylo tvrdé.

Je až podivné, jaké množství vědomostí získal díky tému stanoveným pravidlům pilnosti. Ač procestoval ročně 4000–5000 anglických mil, maje dozor nad všemi sbory věřících, kteří uvěřili v mocných probuzeních, takže věnoval všechny své síly těla i duše této práci, přesto se neunavil, protože pracoval skrze něho sám Kristus, který „v něm žil“. Byl zbehlý v řeckém Zákoně, takže mohl přesně říci, kolikrát te nobo ono slovo se v něm vyskytuje a doveď také přesně udat každé místo. Když dosáhl 20 let svého věku, vydal jeho otec polyglotovou bibli, tj. bibli s textem v různých jazycích, totiž v hebrejské, chaldejské, septuagintě a vulgáte, z kterého syn převzal tři z těchto jazykových textů. Byl obeznámen řeckými a latinskými klasiky tak dokonale, že znal veskrze všechny básnicky, řečnické, dějepisné spisovatele a filosofy starověku. V 23 letech byl povolán na univerzitu v Oxfordu jako lektor řečtiny. Také skládal básně, z nichž některé se nalézají ve zpěvníku, který vydal. Jako spisovatel napsal velké množství knih. Jeho „křesťanská knihovna“ měla sama 50 svazků. Byl obeznámen i v lékařství, takže praktikoval i jako lékař. Z 500 pacientů uzdravil jich 71 v šesti měsících. Byli to pacienti, kteří se lékaři již zdali. Wesley napsal dokonce několik lékařských knih, z nichž se jedna dočkala 33 vydání. Poslední vydání vyšlo ještě před jeho smrtí.

3. Upozorňují dál na jeho duchovní život.

Wesley projevoval již před svým obrácením hlubokou zbožnost. Postil se každou středu a pátek, zkoumal každou neděli svou lásku k Bohu a zjišťoval stav svého srdce. V pondělí zkoumal svou lásku k bližnímu a to ve směru, co dobrého učinil, zda pozval co možná nejvíce lidí k slyšení Slova Božího, zda projevil ke všem, s nimiž se sešel, dobrotivost. To vše se dalo již před jeho obrácením. Byla to předcházející milost Boží, která již na něm pracovala. Vše se pak zmnožilo po jeho důkladném obrácení a znovuzrození, kdy Pán Ježíš uvedl vše do správného směru a co nebylo v souladu s Božím pořádkem, vyřádil z jeho života. Tak získal správný základ ve vztahu k Bohu a lidem skrze milost Pána Ježíše, Syna Božího, svého Spasitele a stal se opravdovým učedníkem Pána Ježíše, jeho následovníkem a dítkem Božím.

Wesley se také po svém obrácení vyvaroval každého extrému, jak se často projevuje u mládeže. Netvrtil, že po obrácení je věřící zbaven všeho pokušení. Ač sám usiloval s naprostou vážností pro sebe, aby byl proměňován v obraz Kristův a dosáhl křesťanskou dokonalost či svatost života, pak nikdy netvrtil, že tato dokonalost vylučuje nevědomost, chybou a opomenutí. Právě napak, vyjádřil se tak jasné, jak jen bylo možné, že věřící dítka není těchto slabostí zprostřeno, dokud neodloží své porušitelné tělo.

Pravý a ryží vztah k Pánu Ježíši spatřoval v lásce, radosti a pokoji, kteréžto ovoce Ducha svatého (Ga 5:22) – má své sídlo v srdci obráceného, v nejnítrinější oblasti duše a ducha, ale toto ovoce musí se projevit v životě obráceného a znovuzrozeného křesťana.

Švýj osobní vztah k Pánu Ježíši neukazoval ve svém všedním životě jako něco světu vzdáleného, co by se podobalo zážitku vtržení, které svět nemůže pochopit. Právě naopak. Žil takovým způsobem, který mu umožňoval nenucený styk se všemi lidmi. Když se octl v nějaké společnosti z povinnosti svého povolání, která se stavěla záporně k Pánu Ježíši, pak nevydával svou přítomnost temné stíny a nepůsobil na druhé tísňivě. Protivila se mu každá vymělkovaná nábožnost, která prozrazovala neobráceného člověka. Ošklivil si zbožnou hesla a svatoškovství těch, kdož ústy svými vyznávali víru v Boha, ale svým životem moc Boží při sobě popírali. Nikdy nepodepsal dopis: „Tvůj bratr v Kristu“, nebo: „Tvůj v srdci Ježíšově spojený bratr“, jestliže nevěděl či neměl jistotu o takovém bratrovi, že jím skutečně také je.

V době Wesleyově žili lidé, kteří odmítali číst kromě Bible ještě jinou křesťanskou literaturu. Wesley jim říkal: „Pak musíte také přestat kázat a smíte slyšet jenom Bibli. Ale nepotřebujete-li číst knihy, které vám vyprávějí o životě věřících a o dile Páně v misijních oblastech, pak už jste tak daleko, že nepotřebujete už ani zvěstovat Slovo Boží. Proto radil mladým, kteří uvěřili, aby také četli vedle Písma takové knihy.

Wesley byl dokonc jako stařec veselým a plným radosti, laskavostí a zdrojovřlostí. Bral účast mezi mladými a rádoval se s nimi radosti, která neodporovala jeho svatému povolání. Dovedl říci: „Nikdy se nehněvám ani nemám špatnou náladu, aniž jsem kdy nespokojen.“ Nechápal, proč by se nemohl člověk zasmát i v kruhu věřících.

Podáváme ještě některé události z jeho života: Wesley potkal jistého dne jednoho ze svých nepřátele. Když spatřil Wesleye, řekl mu: „Bláznu se nevyhýbám!“ Wesley ustoupil a odpověděl pohotově: „Ale já se mu vyhýbám!“ Jeho služebník Michal Fenwick si jednou postěžoval, že Wesley se nikdy o něm nezmínil ve svém Deníku. Večer pak při jednom shromáždění, kdy mluvil k velikému zástupu, spatřil Fenwicka, jak ve shromáždění spal. I napsal do Deníku: „Dnes jsem mluvil k velmi pozornému posluchačstvu. Všichni dávali pozor, až na Michala Fenwicka, který spal.“ Jednou byl Wesley s jedním mladým heroldem – poslem evangelia – v jednom pokoji svého bytu. Ten se již dál v těšil, že si pohovoří velmi zajímavě s Wesleyem. Ale tento řekl mnohomluvnému mladému muži: „Milý bratře, když jdu spát, pak tak činím proto, abych spal a ne abych tlachal.“ Jednoho dne zeptal se ho jeden posmívavě: „Pane Wesley, je to pravda, že kázete křesťanskou dokonalost?“ Wesley mu odpověděl: „Vám ne, můj panel!“ – „Proč ne?“, otázal se. „Poněvadž bych vám kázal, jak můžete uniknout večernému zatracení!“

Wesley projevoval svůj kladný vztah a osvědčoval své obrácení i znovuzrození nadmíru velkou a taktní zdvořilostí.

Jednou ho pozvali jeho přátele a spolu s nimi byl i jeden méně vzdělaný bratr, který chtěl projevit svou mimořádnou zbožnost. I upozornil Wesleye na jednu mladou ženu, která měla na své ruce prsteny se zářícími drahokamy a proto by byl rád uslyšel z jeho úst trestající slova nad takovým přepychem. Pozvedl ruku ženy do výše u stolu a řekl: „Co tomu říkáš, bratře Wesley?“ Tento mu odpověděl: „Ruka je velice hezká!“ V onen večer šla si ona dívka vyslechnout poselství evangelia z úst Jana Wesleye a přitom ponechala doma své prsteny. Tentýž večer se obrátila k Pánu Ježíši Kristu. Stala se rozhodnou křesťankou a následovnicí Pána Ježíše.

4. Wesleyův postoj k vrchnosti.

Wesleyův vztah k Pánu Ježíši jej vedl ke kladnému vztahu k vrchnosti. Rikával: „Boha se boj a cti vrchnost!“ Požadoval od věřících v Pána Ježíše, aby si vázli volené orgány pro dobro lidu. Napsal energický traktát proti podlouhlictví a zatajování daní. Požadoval od věřících, aby dokazovali své obrácení a svou blaženosť, kterou našli v Pánu Ježíši tím, že nebudou konat žádné zlo, ale naopak se zla vystříhají, obzvláště takových hřichů, jako je „kupovat či prodávat zboží, za které nebylo zaplaceno clo.“

Když hrozilo Anglii válečné nebezpečí pádem korunního pretendenta Karla Edwarda, postavili se spolu s věřícími k obraně země.

I v tomto je Wesley vzorem věřících v Pána Ježíše za všechn doby. Jeho obrácení zasáhlo všecky oblasti ducha, vůle, myslí, svědomí. Tak se stal požehnaným nástrojem pro miliony lidí po celém světě až po naše časy.

„Buďme jeho následovníky, jako i on byl Kristův“ (1Ko 1:1). I dnes je zapotřebí rozhodných křesťanů a opravdových následovníků Pána Ježíše. Také my se můžeme od Wesleye učit sebekázni, sebezkušování, obětavé službě pro druhé, horlivému zachraňování hynoucích duší pro Krista. Nechť láska k vlasti a kladný postoj k vrchnosti jsou rovněž viditelným ovocem našeho následování Pána Ježíše!

Bůh dal Wesleyovi vítězství, On je dá i nám, abychom vedli ten dobrý boj víry až do konce. To je zcela jisté!

-us.

BIBLICKÉ OTÁZKY A ODPOVĚDI

1. Dva lidé si stěžují, že je naplnil Všemohoucí hořkostí. Kteří to jsou?
2. Kde mluví Hospodin o zlých sousedech?
3. Kde mluví Bůh o tom, že se má udělat oltář ze země a kde o tom, že má být z kamenů?
4. Který důležitý dokument bylo možné číst jen jeden den?
5. Ve SZ je pět knih Mojžíšových. Vyskytuje se ještě někde v Písmě dělení na „5“?
6. Která otázka Páně nebyla zodpovězena?
7. Kolik „blahoslavených“ je v Zálmec?
8. Zákon nařízoval podřet uprchlého služebníka a nevdávat ho jeho pánu. Kde činí jeden apoštol jinak?
9. Které dvě vzácné věci se staly před ustanovením světa?
10. Kde se praví ve SZ a kde v NZ, že je v nebi radost a zpěv?

Odpovědi:

10. Jeremiáš 51:48, Lukáš 15:7, Zájemci 1:20, 19:1.
 9. Vyhodení dítka Božího - Ef 1:4; Vyvolení Berandka 1P 1:19-20.
 8. Mojžíšova 23:15, 16, Filíemon 12:9.
 7. Celkem 24 (1:1, 2:12, 32:1, 2, 127:5, 128:1, 2, 137:8, 9, 144:15a, b, 146:5, 106:3, 112:1, 119:1, 2, 33:12, 40:5, 65:5, 84:5, 6, 13, 89:16, 94:12, 72:16).
 6. Moji Bože, muži Bože, proč jsi mi poslal? (Mt 27:46).
 5. Knihu základní me 5 dílu: I, 1-41, II, 42-72, III, 73-89, IV, 90-106, V, 107-150, Napsis na kříži (J 19:19).
 4. 2. Mojžíšova 20:24, 5. Mojžíšova 27:5.
 3. Jeremiáš 12:14, Jób a Noemí (Jb 27:2, Rí 1:20).
 2. Mojžíšova 20:24, 5. Mojžíšova 27:5.
 1. Jób a Noemí (Jb 27:2, Rí 1:20).
- prípr. - stu

- Ublížil ti niekto? Prednes to Pánovi, ktorému bolo najviac ubližené.
- Trápiš sa, že ti nikto nerozumie? Nediv sa! Ani ty všetkým nerozumieš.
- Nevracaj sa do minulosti, aby si nestratil cestu vpred!
- Dnes nie je núdza o veľké slová, ale o veľké činy.
- Neusiluj o uznanie, ale o požehnanie.
- Nerob nič ukvapene, aby si nebol prekvapený.
- Pracuj pre Pána s vďačnosti, nie pre slúbenú odmenu.
- Nehľadaj pri iných to, čo sám nemáš.
- Ak máš rád seba, určite nemáš rád iných ani Boha.

OPRAVA: Prosíme čtenáre, aby si v článku „Rozloučení manželství“ na str. 63 minulého čísla opravili text 6. rádku zespodu takto: „u Matouše 19:3, zda je dovo- leno...“

PAPAGÁJE TO POČULI

Matiša 7:4

Dva papagáje sedeli na haluzi. Jeden takto štebotal: „Dnes ráno, keď som sedel na streche domu, počul som veľmi peknú modlitbu.“

„Aj ja som počul jednu modlitbu, ale najprv porozprával, čo si počul ty“, odpovedal druhý.

„Tomáš sa takto modlil: Môj sused, Peter, je veľmi prchký, daj mu sílu, aby mohol skrotiť svoju povahu a stal sa vlastnejším.“

Druhý papagáj zasa porozprával, čo on počul na streche Petrovho domu.

„Peter sa modlil takto: Môj sused Tomáš je bohatý, ale veľmi skupý. Daj mu sily, aby sa vedel podeliť s tými, ktorí nemajú nič.“

„Obaja sa modlili jeden za druhého — že je to krásne?“

„Nie“, odpovedal druhý papagáj, „Peter pozná svoju prchkú povahu, preto sa mal modliť takto: Pane, pomôž mi skrotiť svoju povahu! Aj Tomáš vie o svojej skúposti, preto sa mal modliť takto: Pomôž mi, Pane, podeliť sa so svojím majetkom s tými, ktorí nemajú nič!“

„Máš pravdu“, priznal prvý papagáj, „aká škoda, že ľudia vždy spozorujú iba chybky svojich susedov. Aké by to bolo krásne, keby vedeli ozda- chválu za dobré vlastnosti iných, a modlili sa za vlastné špatné vlastnosti.“

J. Gnanabaranam
Južná India

texty a verzie písem svätych

Najstaršie rukopisy N. Z. boli písané na papyrusse — krehkom materiáli, ktorý sa skoro zničil používaním a mohol sa zachovať iba za mimoriadne príaznivých podmienek v suchom podnebí Egypta. V tejto podobe prezila iba neveľká časť kresťanskej literatúry. Vykopávky v Egypete poskytli bohaté náležiská rukopisov na papyrusse; išlo o zápisu a písomnosti z najrozmanitejších oblastí života. Tie, ktoré sú v gréckine, a je ich niekoľko tisíc, pokrývajú obdobie asi tisíc rokov, približne od 3. st. pr. Kr. po Byzantskú ríšu. Celá história Rímskej ríše a Grécka defiluje pred nami v Egypete počas tohto dlhého obdobia. Tieto vykopávky dali znova užrieť svetu sveta takým dielom ako je nádherný exemplár tretej knihy Odisey a svetoznámy exemplár Aristotelesovej knihy Obec aténska. Obe sú v sa stalo východiskom pre moderný tvar

Britskom múzeu a dobre dokumentujú akú podobu asi mali prvé diela evanjelistov a apoštolov.

Z obrovského náleziska egyptských vykopávok našli sa aj zlomky evanjelií a epištol; žiadne z nich nie sú staršie ako z 3. stor. List z Ev. Matúšovho 1. kapitolu a o voľačo širší prepis z ev. Jánoho 1. a 20. kapitolu sa našiel asi 200 km južne od Káhiry. Prvý z nich je v knižnici Pensylvánskej univerzity, druhý v Britskom múzeu. Dr. Kenyon uvádzá zoznam piatich ďalších výťahov z evanjelií a štyroch epištol medzi papyrusmi z Egypta zo 4. a 5. storočia. Je veľmi pravdepodobné, že ešte budú objavené ďalšie. Tie, čo boli objavené, potvrdzujú text N. Z., obzvlášť text starších rukopisov.

V štvrtom storočí používanie pergamenu (vyrábaného z kozľaciny) miesto papyrusa na dôležité rukopisy dalo im po prvé raz trvalú podobu. Obrátenie Konštantínovo bolo začiatkom usilovného spisovania kresťanskej literatúry. Prijala sa tiež nová forma „knihy“ nazvaná „kódex“, ktorá nastúpila na miesto svitkov: jednotlivé listy sa spájali dovedna nič cez dierku v ľavom hornom rohu a toto lovej knihy Obec aténska. Obe sú v sa

knihy na rozdiel od menej skladných svitkov. Preto tiež názov kodex sa ustálil pre všetky rukopisy Biblie pokiaľ mali tvar knihy. Kresťanská literatúra sa nachádzala spravidla v kodexoch; niektoré z nich sa vyznačujú mimoriadou krásou. Niekoľko ich bolo vydaných ako „de luxe“, farebných purpurov a písaných zlatým a strieborným atramentom.

A tak prišiel čas, keď Pisma N. Z. mohli sa po prvýkrát zhŕnuť do jednej knihy. Vo svojom „Živote Konštantína“ Eusebius hovorí, že cisár dal vyhotoviť 50 exemplárov Písma na pergamen pre kostoly svojho nového hlavného mesta. Dva z nich prezili – pravdepodobne ako Kodex Vaticanus a Kodex Sinaiticus. Keď pre pišára bol pergamen príliš dráhy, často sa postupovalo tak, že sa vzal už popisaný pergamen, text sa z neho zmyl alebo zoškrabalo a na jeho miesto sa písal nový. Občas sa stávalo, že vymazanie bolo neúplné alebo atrament pôvodiny sa ukázal ako výnimco trvanlivý, a tak sa po čase pôvodný text znova objavil. Týmto prepisovaným textom sa hovorilo palimpsesty.*)

Rukopisy N. Z. (na pergamen spolu s malým počtom rukopisov na papieri z 15. a 16. stor.) môžu sa deliť nasledovne:

a) prvé delenie je medzi rukopismi obsahujúcimi súvislé texty a rukopismi tvoriacimi lekcie pre denné pobožnosti a cirkevnú slávnosť. Tieto druhé sa nazývajú lekcionárie alebo evangelistáriá a zatiaľ boli iba veľmi málo študované.

b) druhé delenie: rukopisy so súvislým textom sa delia na skupinu relatívne starších materiálov, písanu veľkými písmenami, t. j. majuskulami a skupinu mladších, písanu malými písmenami, minuskulami. V ďalšom uvádzame najdôležitejšie rukopisy, lebo každý čitateľ N. Z. mal by byť informovaný aspoň o názvoch, dobe vzniku a vzájomnej hodnote hlavných predstaviteľov biblického textu. Uvedieme však najprv, čo k veci napísal významný odborník v tejto oblasti, dr. Eberhard Nestle.

„Pre žiadnu literárnu produkciu starejek nenájdeme také bohatstvo rukopisov ako pre Nový Zákon. Odborníci na klasickú literatúru by sa radovali, keby mali to isté bohatstvo zdrojov o Homérovi, Sofoklovi, Platovi, Aristotelovi, Cicerovi alebo Tacitovi, aké majú bádateľia Písma o N. Z. Najstarší úplný rukopis Homéra máme v jednom rukopise z 8.

alebo 9. stor. Ale čo sa týka N. Z. doposiaľ bolo katalogizovaných dovedna 3829 rukopisov.“

Treba však podotknúť, že iba niektoré z tých, čo nižšie uvedieme, obsahujú celý N. Z. Každý fragment sa označuje za rukopis. Na zozname je t. č. 76 papyrusov: 250 v majuskulách, 2646 v minuskulách a 1997 lekcionárií. Okrem prameňov v gréckej módze sa obrátiť ešte k starovekým prekladom (takzvaným verziám) v jazykoch raného kresťanstva a k citátom kresťanských autorov z Písma. Obe skupiny sú pramene mimoriadne dôležité na stanovenie textu a jeho história.

Hlavné rukopisy v majuskulách

Kodex Sinaiticus

Oobjavený Tischendorfom v kláštore sv. Kataríny na hore Sinai r. 1895. Pochádza z 4. stor. Obsahuje St. Zákon (grécky) a celý N. Z. a ešte epištolu Barnabáša a časť „Pastiera“ od Hermasa. Je uložený v Britskom múzeu v Londýne od decembra r. 1933.

Kodex Alexandrinus

Darovaný kráľovi Karolovi I. anglickému patriarchom carihradským r. 1627. Pochádza z polovice alebo konca 5. stor. Obsahuje ešte tzv. všeobecné epištolu. Publikovaný bol r. 1857.

Kodex Efraemi – palimpsest

Cez pôvodný text Biblie boli v 12. stor. napísané niektoré diela Efraema sýrskeho. Našťastie atrament tohto pozdejšieho diela bol menej trvácy než pôvodneho. Pochádza z 5. stor. a bol napísaný pravdepodobne v Egypte. Obsahuje fragmenty S. Z. a všetky knihy N. Z. s veľkými medzerami, s výnimkou 2. Tes. a 2. Jána. Uschovaný je v Národnej knižnici v Paríži. Bol publikovaný (len časti, ktoré sa dali rozluštiť) Tischendorfom r. 1843.

Kodex Bezae

Grécky a latinsky v stĺpoch vedľa seba. Oobjavený v kláštore Ireneovom v Lyone

* Často je to ten vymazaný text, ktorý je dôležitý pre súčasnú bádateľskú prácu. To sa pri ľústení uplatnia chemické čníidlá, fotografické a iné moderné metódy.

** Okrem papyrusov sú to ďalej aj rôzne nápisu na pomníkach a iných stavbách, ktoré sa v hōjnom výskete nachádzajú na niektorých miestach v centrálnej stredomorskej civilizácii, buď v pôvodnej polhe, alebo v traskách zrúcaním. Ich hodnota je nielen literárna, ale i historická. Veľké diela súra Williama Ramsaya z oblasti historického kritizmu Nového Zákona v nemalej miere fažili aj z týchto nápisov.

a darovaný Univerzite v Cambridge roku 1851 Theodorom Bezom. Napísaný asi blízko zač. 6. storočia. Obsahuje - s medzerami - evanjeliá a skutky ap. Vyznačuje sa odchýlkami od bežných textov a dodatkami. Je v knižnici Cambridgskej univerzity. Publikovaný bol r. 1793.

Kodex Claromontanus

Oobjavený Clermontom blízko Beauvais, Zo 6. storočia. Podobne ako Bezo je napísaný v gréckej a latinskej a na dôvode obsahuje ešte rukopisy Pavlových epištol (s medzerami) a Ep. Židom. V tomto rukopise možno pozorovať prácu viacerých opisovačov. Nachádza sa v Národnej knižnici v Paríži. Bol publikovaný Tischendorfom roku 1852.

Toto je teda zoznam šiestich najdôležitejších rukopisov v majuskulách; okrem nich sú ešte ďalšie, neúplné, majúce taktiež veľkú hodnotu. Iba spomenieme: Kodex Baziliensis (7.–8. stor.), Kodex Regius (8. stor.) a Kodex Augiensis (9. stor.).

V súhrne počet rukopisov písaných veľkými písmenami celého alebo čiastočného N. Z. je nasledovný: Evanjeliá 101, Skutky 22, Ep. Pavlove 27, Zjavenie 6, spolu 156.

Hlavné rukopisy v minuskulách

Ako postupom času dopyt po rukopisoch N. Z. rástol, bolo potrebné začať používať praktickejšie písmo. Táto potreba bola pokrytá zavedením typu písma, ktorý sa vtedy už v prevádznej mieru používal v obchodnej a inej korespondencii. Začali sa teda používať malé písmená. Počas asi dvoch storočí sa vedľa seba používalo spoločne písmo malé i veľké, ale postupne malé prevládlo a je to práve táto forma písma, v ktorej sa zachovala veľká väčšina rukopisov N. Z., ktorých vek sa takto pohybuje od zač. 9. stor. a končí sa približne dobou vynálezu kníhtlače. Okrem pergamenu sa začal už používať aj papier. Je známych: Evanjeliá 1420, Skutkové 450, Ep. Pavlových 520, Zjavenie 194, spolu 2584 rukopisov v minuskulách.

Tieto čísla sa prírodnene mohli zmeniť ako výsledok trvalých výskumov a nových nálezov za ostatných 80 rokov. Dr. Nestle hovorí, že pomocou niektorých takýchto rukopisov hoci iba časti N. Z. je možné rekonštruovať statený originál ich vzájomným porovnávaním. Táto zásada značí, že zhromažďovanie rukopisov v minuskulách tvorí dôležitú časť práce textových kritikov, ale nemálo tiež ich úlohu sťažuje.

Existencia toľkého počtu rukopisov mohla by vzbudiť obavy, či sa dá pri tom všetkom dôverovať v spoločnosť Biblie. Tu stojí za pozornosť výrok Kenyonov:

„Existencia rôznych textov nemusí sa javiť ani divou ani nemusí nikoho znepočítovať; naopak, pôsobí uspokojivo zistenie, že napriek všetkým rozmanitosťiam v podrobnostiach podstatu textu zoskala nedotknutá.“

Tento výrok môžeme doplniť slovami veľkej novozákonnej autority, dr. Horta, ktorý tvrdí, že iba približne jedno slovo z každých tisíc si vyžaduje úsilie textovej kritiky, aby rozhodla o jeho správnom význame. Keď si uvedomíme, že grécky text N. Z. od Westcotta a Horta zabral 500 stránok, a slová, ktoré sú skutočne problematické, dali by sa vlesnať na polovicu jednej stránky ich knihy, naša viera v spoločnosť N. Z. má svoje opodstatnenie. Čo viac nás môže upokojiť, že skutočný text Písma je dostatočne presný; ani jeden článok viery, ani jedno morálne pravidlo nie je prekrútené alebo vypustené (Bentley). Bude dobre na tomto mieste pripomienuť, že tu ešte nemusí ísť o omly, ale že problematické miesta sú ešte budú vyžadovať prácu bádateľov, aby sa tažkosť rozriešili.

Ďalšou významou okolnosťou je obrovský vplyv výskumu papyrusov na štúdium Biblie*. Kedže máme k dispozícii množstvo papyrusov z 1. storočia, je možné stanoviť gramatiku tejto doby a na tomto základe určiť dobu vzniku kníh N. Z. Pracovník Yalskej univerzity Millar Burrows hovorí, že „dokonca aj oveľa mladšie rukopisy sú písané gréčtinou, ktorá pochádza z 1. storočia. Ak vynecháme náskuze nepravdepodobnú hypotézu, že by sa bol úmyselné – a dodajme, mimoriadne úspešne – použil jazyk, ktorý bol už zastaraný, je zrejmé, že knihy N. Z. boli napísané v prvom storočí.“

Ale príspevok papyrusov sa nekončí ani tu. V minulom storočí sa malo za to, že jazyk N. Z. bol akýmsi druhom jazyka „biblickej“, „hebraistickej“, „svätej“ gréčtiny. Inými slovami, to, že veľké percento slov v N. Z. sa nevykytovalo v klasickej gréčtine, viedlo bádateľov k domnieke, že tieto slová boli utvorené novozákonými autormi, špeciálne kvôli posolstvu, ktoré zvestovali. Takýchto novootvorených slov malo byť spôsobu asi 550. Avšak práce Adolfa Deismanna tento názor po-

zmenili. Tento bádateľ koncom minulého storočia zistil to, čo už viacerí pred ním tušili: novozákonná gréčtina (koiné) bola jazykom obecného ľudu za čias Rímskej ríše. Toto sa mu podarilo dokázať porovnávaním niektorých papyrusov s novozákonnou gréčtinou. Deismann dospel k záveru, že z asi 5000 slov, ktoré sú v N. Z. použité, apoštolačia utvorili menej než 50%). Taktiež sa zistilo, že gramatika gréčtiny N. Z. je – ak sa posudzuje podľa názorom prvého storočia – na dobrej úrovni.

Záver

I keď je pravda, že nemáme k dispozícii originály kníh N. Z., vlastníme doslova tisícky fragmentov na papyruse a pergamente a okrem toho svedectvá v dielach najstarších cirkevných otcov. Aby sme ukázali, že tento stav veci nie je naskreze znakom slabosí evanjelia, bude na mieste urobiť niekoľko porovnaní s dokumentmi zo svetskej starovekej literatúry. Rimský historik Tacitus, ktorý písal začiatkom 2. stor. o udalostiach starých až pol storočia, pokladá sa za prvotriedny historický zdroj svojej doby a to napriek tomu, že najstarší jestvujúci exemplár jeho práce je o plných tisíc rokov mladší než autor a že vlastníme celkovo iba 20 kópií. Podobne plných tisíc rokov delí Caesarove „Galské vojny“ od čias, keď bol opísaný rukopis, ktorý teraz vlastníme. Aristoteles napísal svoje Poetiku 3 a pol storočia pred Kr. a najstarší jestvujúci rukopis sa datuje z 11. stor., teda plných 1400 rokov neskôr. To isté platí o gréckom historikovi Thucydesovi, ktorého dieľo máme zachované v najstar-

šom rukopise, napísanom 13 storočí po jeho smrti. V každom jednom z vymenovaných príkladov učenci ani v najmenšom nemienia tieto diela zahrnutú iba preto, že nevlastnia originály. Každý z týchto autorov sa pokladá sa prvotriedny historický zdroj.

Aväsk v prípade N. Z. textové podklady sú v pozoruhodnej prevahе. Prežilo do hromady nemenej než 4000 gréckych rukopisov a jeden z najlepších, Vatikánsky kodex, sa datuje z doby o púhoch 300 rokov pozdejšej než boli napísané pôvodné evanjeliá. Papyrus Chester Beatty (uložený v Dubline), obsahujúci rozsiahle časti N. Z., pochádza z roku 150 a Rylandsov fragment Ev. Jánovho dokonca z roku 120. Navyše máme svedectvá cirkevných otcov z konca prvého storočia. Skrátka, objektívne dôvody potvrzujú, že máme pred sebou dokumenty maximálnej spoľahlivosti.

Rozšírená nedôvera voči evanjeliám a Pismu vôbec nepochádza z poznania faktov.

Ná základe rôznych lit. prameňov sprac. -mk

**) A. T. Robertson, svetová kapacita v oblasti gréckeho jazyka, uvádzá 186 slov, o ktorých sa pôvodne myšlo, že patrili výlučne N. Z. aleskôr na základe papyrusov a nápisov sa ukázalo, že patrili k slovnej zásobe hovorenej gréckiny. Ester v ďalšom ohľade boli papyrusy pri štúdiu N. Z. s prospechom využité, a to pokial ide o význam slov. Niektoré slová, ktorých význam nebol predtým dostatočne jasný, sa postupne stali naskreze zrozumiteľnými, iné zase nadobudli nový život a význam – a to všetko preto, lebo teraz z papyrusov vieme ako ich ľudia v 1. storočí používali a ako im rozumeli.

O fytoncidech

V jednom článku čísla Naši rodiny se mluví o „fytoncidech“. Je v něm obrázek staršího pána se psem a nápisem, jak se oba těší zdravému prostředí v lese. V článku je řeč o objevu jistého bádatele, ktorý zjistil, že fytoncidi a emanace z rostlin, jež ničí bakterie a virusy, jsou blahodárné pro zdraví člověka. Nachází se zvláště v lese, ale i v rostlinách (česnek, léčivé rostlinky). Tak je v článku zmínka o zvláštním keri na Orientě, který je tak „nabitý“ fytoncidi, že v klidném ovzduší tyto po zapálení hoří, ale ker neshoří. Ríkají mu prý „Mojžišův hořící ker“.

Prožívali jsme požehnané obecenství o velikonočních svátcích v Ostravě. Ono bylo tím „lesem“, ale naše srdce rozpaluje sám Pán, ktorý kdysi učedníkum na cestě do Emusu... A z Jeho slova k nám vyzývá tý Boží „fytoncidy“.

Je to podivuhodné, že u našeho Pána na kríži tomu bolo naopak. „On se stal za nás hřichem – „fytonem“ – a byl na našem miestě zabít, abyhom se my mohli stáť spravedlností Boží v Ném (Cidfyton). Ohnív hadi (fytony) by nás byli zahubili, ale teď jsme s Bohem smíreni, trest smrti On podstoupil, a do nás vložil slovo o smírení („fytoncide“). A kolik jsme jich obdrželi v proslovech, zpěvech, svědecťích. Probozouzeli nás ze spánku, letargie lhostejnosti k bdění a přijímání nového oleje do našich lamp....

D. O.

„Protož takto praví Hospodin: Jestliže se obrátíš, také tě zase obrátim, abys stál pred obličejom mým; oddeliš-li vše drahou od ničemné, jako ústa má budeš...“

Jeremiáš 15:19

Ester je vhodným obrazem církve Pána Ježíše. Hegai, správce v domě kráľovském, je obrazem na Ducha svätého v domě Božím.

Tak, ako kdysi Eliezer, ktorý je rovnäž obrazom na Ducha svätého, dal Rebece okrasu ako závdavek dědictví (1M 24:22, 53).

Tak si počíval v domě ženském Hegai s Ester (Est 2:8-9). Hegai byl v domě kráľovském veľmi dobре seznámen s kráľom. Znal veľmi dobré, co se může králi líbit a co ne. Podle toho pripravoval Ester.

Duch svätý krášli a pripravuje církve ako nevěstu nebeskému ženichovi Pánu Ježíši Kristu. Kdo může znát nejlépe, co se Jemu líbí? Právě Duch svätý. Ten vychovává dnes ve sborech jednotlivce a ve velkém církev Pánu Ježísi. Doba pripravy trvala jeden rok. Za jeden den by nebylo možné takto být připraven. Narození člověka trvá chvíli. Výchova dítěte na řádného občana, plnoletého a schopného lidské společnosti, trvá řadu let.

Tak to je i v duchovní výchově. Znovuzrození člověka trvá chvíli, ale duchovní vzrast, nesení se k dokonalosti v praktickém životě, trvá déle.

Když doba přípravy skončila, Hegai splnil při ní svůj úkol, byla představena králi. Král si Ester zamíloval nad všecky panney tak, že ustavil korunu kráľovskou na hlavu její a učinil ji královnou.

Žijeme také v takovém očekávání? Toužíme být uvedeni do nebeského domova k Pánu Ježíši jako nebeskému ženichu?

Je nám z milosti svěřeno Boží slovo. Duch svätý jedině pod vlivem slova Božího působi na naše srdce a jasně nám ukazuje, co se Pánu líbí (1S 16:17b).

Dvě místa v slově Božím nám ukazují na tu pravou ozdobu, která je před Boží tváří v elmi drahá.

Evangelium sv. Matouše 26:7. Žena, mající nádoru alabastrovou masti v elmi drahé, i vylila ji na hlavu Pána Ježíše. Obsah našich srdcí, které přinášíme k Jeho poctě, Pán Ježíš oceňuje.

1. Epištola sv. Petra 3:4. Skryté srdce člověk, záležející v neporušitelnosti krotkého a pokojného ducha, ktorý je pred obličejom Božím v elmi drahé.

Apoštol Pavel v 1K 5:9 usiloval se líbit Pánu. Mysleme na ty řeči, které jsou v očích Božích ceněny a tak oddělujme drahé věci od ničemných.

-lh

- Odlož potrebné, budeš mať čas na najpotrebnejšie.
- Trápi ťa, že si veľa stratil? Blúdi! Nenašiel si ešte Krista-Spasiteľa.
- Nezapúšťaj hlboko korene na zemi, aby si z hlbokosti nemusel volať k Hos-podinovi.
- Ak nemiluješ nepriateľov, nestal si sa ešte priateľom Božím.
- Príležitosť nerobi človeka zlodejom, ale ukáže, akým naozaj je.

Py

Raab

kdysi nevěstka,
potom zakladatelka rodu.
Jozue 2:1-21; 6:17, 25.

V evangeliu Matoušově 1:5 je jmenována Raab jako pramáti Pána Ježíše. Tím je položen na její jméno zvláštní důraz. Na ní je ukázáno, kdo patří Pánu Ježíši, jaké lidé si Bůh vyvoluje k dosažení svého cíle. Na ní je zřejmé to, co říká apoštol Pavel o církvi: „Ne mnoho urozených“ je povoláno (1K 1:26-29).

Kdo je Raab? Jmenuje se prostě nevěstka Raab. Tím je označeno, jak dříve žila, ale není tím řečeno o ní to podstatné, neboť svou věru se změnila. Ale co všechno neprozrazuje „nevěstka“! Jakou bídou vyjadřuje, jaký neporádek v lidském životě! Všechny pokusy, vyložit obsah tohoto slova jinak, selhaly. Raab je jediná zástupkyně pohanského světa, která byla zařazena mezi hrdiny víry v jedenácté kapitole v dopise Židům. Její vyznání víry je nejobsáhléjší v Starém Zákoně (Joz 2:9-11).

I. Jak došla k tomu, že věřila? [v. 9-11].

Jako pohanka neznala zjevení Boží, jaké měl starozákonní lid. Nad to vyrůstala v nevěreckém prostředí. Říká: „Slyšeli jsme o činech Hospodinových“ Na Raab velice zapůsobily tyto mocné skutky Boží. Jako další důsledek téhoto mocných skutků vidí zmalomyslnění svých krajanů před blížícím se nepřitem. Tehdy v ní roste přesvědčení, že s tímto lidem je ten, který je Bohem v nebi i na zemi. Jenom pro Raab se stalo Slovem Božím, co slyšela, ač všechni v Jerichu slyšeli o činech Božích. Proto říká: „Vím, že Hospodin dal vám zemi tuto“. Věra je ze slyšení (R 10:17). Raab věří a také podle toho jedná. Její věra je živá, jak říká apoštol Jakub.

II. Jak se projevuje její víra?

a) přijímá zvědy laskavě a skryje je před svými krajaný (Joz 2:1-6). Svým jednáním se staví proti králi města. K tomu je třeba odvaha. K věře patří vždy odvaha, protože se musí postavit proti viditelné skutečnosti (Žd 11:1). Raab se zříká svého lidu, zříká se marného obcování převzatého po předcích a svěřuje svou budoucnost a svou záchrannu Bohu. Přes lež, kterou Písmo nepřikrašluje, ji označuje Jakub i list Židům jako věřící, která má odvahu jednat podle své víry. I tam, kde Bůh stojí za určitým dějem, probíhá jeho uskutečnění lidsky.

b) Vyprošuje si od zvědů záruku a vykonává poslušně jejich příkazy.

c) Nemyslí jen na sebe, ale i na své příbuzné (v. 13). U zachráněného může vzniknout smysl pro zachraňování druhých.

III. Co působí dále její víra?

Bůh jí daruje život i život její rodiny jako odměnu za její věru (Joz 6:22), která ji zachránila před zkázou, jež stihla Jericho. Od té doby žije Raab i její rod mezi Izraelskými jako rovnocenný člen národa. Věra má vždy dvojí účinek: odděluje i spojuje. Odděluje od dosavadního prostředí a spojuje všechny ty, kteří nalezli v Kristu záchrannu svého života. Protože Raab věřila Bohu, byla oddělena vnitřně od svých krajanů a později i zevně. Pro budoucnost byla však spojena věrou se starozákonním lidem. Později se provdala za Salmona, knížete z kmene Judova, kterému porodila syna Boza (Rt 4:21), z něhož vychovala neobyčejného člověka. Raab tak vstoupila do rodokmenu Pána Ježíše. Její dřívější hříšný život byl odpuštěn a zapomenut. Raab je příkladem toho, že nebude zahanben, kdo věří Bohu. Je důležitým příkladem toho, co dokáže věra. Z té, která byla ve své zemi jednou z posledních, se stala v novém prostředí jedna z předních (L 13: 30).

V tom je naše spásu, že Pán Ježíš nepohrdá námi, kteří jsme rovní Raab, ale nazývá nás svými bratry (Žd 2:11). Radujeme se z toho, že Pán Ježíš Kristus vstoupil do rodu Raab.

připr. D. Z.

KREŠTAN JE SKUTOČNÝ REALISTA

Niekto plýtki mysliteľia pokladajú kresťanov za ľudí, ktorí nemajú zmysel pre realitu a žijú vo vysnenom, neskutečnom svete. „Náboženstvo,“ hovoria, „je únik pred skutočnosťou do sveta snov!“

Vytrvalou argumentáciou tohoto druhu podarilo sa im znepokojiť mnohých a v myslach nejedného človeka vyvolať pochybnosti o správnosti kresťanského pohládnu na život. Ale ničo prečo sa znepokojoval. Lepšie poznanie faktov rozozenie pochybnosti a presvedči veriaceho, že jeho nádeje sú opodstatnené a jeho viera dobre zdôvodnená.

Ak realizmus je poznanie veci aké v skutočnosti sú, kresťan je zo všetkých ľudí najrealistickejší. Zo všetkých intelligentných mysliteľov má o realitu najväčšiu starostlivosť. Trvá na tom, aby jeho názory zodpovedali faktom. Preniká do veci až k ich základom a vypudzuje z myse to, čo by bolo na úkor trievosti jeho pohládnu. Žiada si poznáť celú pravdu o Bohu, o hriechu, živote, smrti, mravnnej zodpovednosti a budúcom živote. Túži poznáť aj to najhoršie o sebe, aby mohol v tej veci podniknúť niečo k náprave. Niečo v ňom odmietia nechať sa klamat, akokoľvek prijemne by klamanie pôsobilo na jeho sebaocenenie. Berie do úvahy nepopierateľný fakt, že je hrišný. Poznáva krátkosť času a istotu smrti. Nesnaží sa tieto veci obíť, alebo prispôsobiť vlastnému výksu. Sú to fakty a on sa im stavia tvárou v tvár. Je skrátka realistom.

Nie je nám kresťanom potrebné prechádzať do sebaobrany. Nie kresťan, ale svetský človek je rojko. Hrišný nikdy nemôže byť sebou samým. Po celý život sa musí pretvarovať. Musí konať, akoby nikdy nemal umrieť, ale pri tom veľmi dobре vie, že umrie. Musí konať, akoby nebol hrišný, no v hlbke duše vie, že je hrišný. Musí konať bez ohľadu na Boha a súd a budúci život a po celý čas je jeho srdce hluboko znepokojené pre jeho nebezpečnú situáciu. Musí predstierať l'ahostajnosť, neustále uhýbajúc pred faktami a kŕčiac sa pod tlakom svedomia. Správa o náhlnej smrti priali ho otriasie a privodi myšlienku, že on môže byť ďalší na rade, ale pritom neodvážuje sa to dať na sebe znať, musí skrývať svoj strach ako len vie a pokračovať v hriani svojej úlohy. Po celý svoj život v dospelosti musí uhýbať, zakrývať, skrývať. A to je úloha, ktorú mu nemožno závidieť.

-mk

Neznalý, nevyučený

Agrammatos

doslovne neznalý písania a čítania, negramotný (grammata = písmená, gráfo = písat). V Sk. 4, 13 značí „neškoljený v učení židovských škôl“ (podľa Grimma Thayera). V papyrusoch sa však často vyskytuje vo vete, ktorá sa používala, keď sa niekto podpisoval za takého, čo nevedel čítať a písat. Toto naznačuje, že starší a zákonici sa divili na apoštolov ako na negramotných.

Amathés

neučený (manthano = učiť sa). Tak je toto slovo preložené v 2. Pt. 3, 16.

Idiotes

pôvodne súkromná osoba v protiklade k štátneemu úradníkovi. Z toho potom osoba bez profesionálneho výcviku, nekvalifikovaný, nevyučený. Roháček prekladá toto slovo v 1. Kor. 14 vo veršoch 16, 23, 24 „prostý, ktorý sa nerozumie do veci“. Ide o ľudí, ktorí nemajú známosti o skutočnostiach obsažených vo svedectve v miestnom zborze. V.2. Kor. 11, 6 je to preložené ako „prostý“ – ide o spôsob reči ap. Pavla v hodnotení Korintianov. Takisto „prostý“ v Sk. 4, 13 o reči apoštolov Petra a Jána v očiach starších a zákoníkov v Jeruzaleme.

Kým agrammatoi (neučení) by sa mohlo vzťahovať na ich neučenosť v oblasti rabínskeho učenia, idiotai by značilo „laici“ v protiklade k náboženským predstaviteľom.

(Pokračování na str. 96)

písmákum

Nejdříve se vrátíme k výkladu Jeremiáše 18:14–15, jehož překlady jsme uveřejnili v minulém čísle.

Citovaný text nelze vyložit jednoznačně, proto uvádíme několik:

- A) Půjde někdo ve svém rozhodování od lepšího k horšímu? A přece Izrael opustil Hospodina, aby sloužil modlám.
 „Opusti někdo sníh Libanonu pro skálu na poli?“ Sníh byl v horku léta osvěžující, ale holá skála na poli držela intenzívní horko.
 „Dá přednost někdo vodám, vystaveným horku slunce před tekoucími vodami, přicházejícími z tajícího sněhu Libanonu?“
 Osvěžující zdroje Božího Slova nepřestaly proudit k člověku, ale lid Boží se na Boha zapomněl. Přestal na Něho očekávat a přijímat to, co mu nepřetržitě poskytoval.
- B) Text možno číst i takto:
 „Zfekne se někdo potůčků z tvrdého, zmrzlého sněhu Libanonu (vysvětlení výrazu „skála pole“), nebo studených vod, jež tekou ze zhuštěného ledu?“
- C) „Přestane snad sníh Libanonu poskytovat svou občerstvující svěžest, atd.?“ Odpověď můžeme dát sami: Nikoliv, jeho činnost je trvalá. Příroda je ve svých činnostech neustálá. Tak jsou i zdroje Božího požehnání k dispozici pro Jeho lid, ale On, Skála Izraele, je opouštěn (zapomínán) těmi, kteří v Něho dříve důvěrovali.
- Nyní vám, dřazi čtenáři, předkládáme několik překladů Římanům 1:4.
1. Který prokázán jest býti **Synem Božím mocně**, podle Ducha posvěcení, skrze z mrtvých vstání... (Kralické vydání)
 2. ...určenom Synovi Božom v moci podľa ducha svätosti zo zmŕtvychvstania mŕtvych... (Roháček).
 3. podle božskej pŕirozenosti se však prokázał svým zmŕtvychvstáním jako pŕemocný **Syn Boží (Col.)**.
 4. ktorý však svojou mocou, Duchom svätosti a zmŕtvychvstáním bol predurčený Syn Boží (Lazík).
 5. I zjavil sa **Synom Božím v sile, po duchu svätosti, skrze vzkriesenie z mŕtvych** (z ruského).
 6. a zjevil se jako Boží Syn v moci po Duchu svätosti skrze zmŕtvychvstání (Elberfeld).
 7. A mocně zjevený jako **Syn Boží po duchu svätosti, až do času, kdy vstal z mŕtvych** (Scofield).
 8. jako božská bytost ukázal svoji moc jako Syn Boží tím, že vstal z mŕtvých (Petrů).
 9. a byl ustanoven za **Syna Božího v moci podle Ducha svätosti od vzkriesení z mŕtvych** (Žilka).

Očekáváme, že nám k témtoto překladům napišete svůj výklad.

-jos

Apaideutos

Poznámka

V grécké predpona „a“ dáva slovo nevyučený, nevyškolený (paideuē = vám záporný význam, podobne ako v sloškoliť, učiť, cvičiť) v Roháčovom prevedení predpona „ne-“. Tri z uvedených kladě „nevzdělávateľný“ v 2. Tim. 2, 23. slov sú tohto typu. Všimnime si ako niektoré z nich prešli aj do modernej doby. V jednom rozšírenom preklade (od Wuesta) sú to „negramotní“ (negramota) a v tomto verši prekladá „otázky, hoci ich význam je pozmenený: negramotní sa v tomto verši prekladá „otázky, hoci ich význam je pozmenený: negramotní, ktoré pochádzajú z nepoučenej a nedisciplinovanej mysele“.

-mk

30 let putování s pámem svědecství ve vzpomínkách

Když jsem byla malé děvčátko, viděla jsem obrázek s nápisem: „Nikdo se o mne nestaral.“ Viděla jsem v tom sebe. Nevěděla jsem, že Boží oko spatřuje celou zemi a dokazuje se k těm, kteří jsou k Němu upřímného srdce (2 Pa 16:9).

Boží láska proto, že chtěla, vyhledala si mne a přivedla pod zvuk evangelia již od 8 let. Rodiče nebyli znovuzrozeni, věřili po svém. Jako dítě jsem s nimi chodila do kostela katolického, evangelického i do shromáždění.

Pán Ježíš ke mně důrazně promluvil při pohřbu jedné milé sestry. Bylo mi 14 let. Pán Ježíš změnil můj život. Dal mi nové srdce i nové smýšlení. Nový život se začal v těžkostech formovat. Každou let jsem žila ve velkém kolektivu, který při pohledu zpět mi byl užitečný. Mohu vyznat, že dobře mi bylo pobýt v trápení, abych se mohla mnohem naučit.

Když jsem byla vzdálená pohledu všech známých, mohla jsem dělat co se mi jen líbilo. Nemohla jsem ale proto, že mi ustavičně zněla v uších slova Josefova v Egyptě: Bůh mne vidí. V tom vědomí, že můj život sleduje ten neviditelný a všudeprítomný Bůh a Pán Ježíš, utvářel se i můj další život. Myslela jsem na to, i myslím že On je posluchačem každého hovoru.

Při otázkách v kolektivu, jak se mám, jsem z milosti Boží vždy mohla říci, že dobré proto, že mé zdroje nezávisí jen na zemských potřebách a uspokojení.

Můj Pán mne dobrě vedl a Jeho cesta byla svatá i když jsem ji často nerozuměla. Bylo mi k dobrému, když jsem dovedla v Jeho síle svoji vůli vložit do Boží vůle.

V každé situaci jako maják mi září slova Žalmu 84:12 k potěšení: „Nebo Hosподin Bůh jest slunce a pavéza; tut milosti i slávu udili Hospodin, aniž odepeře čehož dobrého chodícím v upřímnosti.“

Moje věc je chodit v upřímnosti před Boží tváří. A když On nedá svému dítčku co žádá, tak je to pro jeho dobré. To nejlepší se dává nakonec, ale On již zde hojným požehnáním skropuje můj život. Slovo Boží je mým nejvyšším pokladem proto, že ono mi radí, od čeho mám utkat, a co následovat. Apoštol Pavel dospěl k Timoteovi, aby byl „...vykřmený slovy víry a pravého učení...“ (1Tm 4:6). Kdo je vykřmený, je schopný být dobrým dělníkem na vinici Páně, za kterého není se proč stydět.

Touha mého srdce je, aby evangelium dál běželo. Radostně smím na Něho ukazovat malému i velkému proto, že On je mou chloubou i bohatstvím (Ž 105:3).

Našemu Pánu patří chvála, že On nás pro věčnost zamíloval věčným milováním.

-lh

cena učednictva

Věčný život je bezplatný dar, který je zaslíben všem věřícím v Pána Ježíše Krista. Stát se křesťanem nestojí nic, byť však křesťanem stojí všecko!

Co znamená být křesťanem?

Římanům 12:1–2

Následovat Pána Ježíše Krista znamená vzdát se určitých věcí.

Čeho se musí křesťan vzdát?

Zidům 12:1

Která břemena překážejí křesťanovi?

Lukáš 18:1, Lukáš 12:15, Marek 4:19

Následovat Krista znamená vztit na sebe nové věci. Které jsou to?

Skutky 17:11, Kolosenským 4:2, Zidům 10:24–25, Matouš 10:32–33, Lukáš 10: 25–27.

Co souvisí ještě s následováním Pána Ježíše?

Aggeus 2:8; 1. Paralipomenon 29:14,

2. Korintským 4:14–15.

Je to příliš velká cena? Co stálo Pána, aby nás spasil?

Filipenským 2:6–8.

Verš na zapamatování: Římanům 6:23. připr. -stu

V květnu tohoto roku odešla k Pánu milá sestra FRANTIŠKA BALEJOVÁ ve věku 80 let. Měla 24 let, když ji zemřela matka. Odešla do Trenčína, kde si nalezla práci. Zde se dověděla, že v Istebníku je nějaké shromázdění. Protože netoužila po světských zábavách, ale od malička ji rodiče vedli k pobožnému životu, brzy našla shromázdění u bratra Böhma. Uvěřila v Pána Ježiše. Když však onemocněl její bratr, na doporučení bratři odešla do Prlova, aby se tam o něho a o svou rodinu starala. Tak Božím řízením začalo před 50 roky shromázdění také v Prlově, v okrese Vsetín. V jejím domě je shromázdění až dosud. S radostí se starala o skromnou místnost, aby se zde věřící i posluchači cítili dobře. Poslední čas, před odchodem k Pánu, si nejraději četla o příchodu Pána Ježiše. Očekávala Jeho příchod, a On přišel pro ni velmi brzy. Nebyla připoutána na lůžko, ale jak tiše žila, tak tiše odsud odešla.

-su

Pro mnohé věřící Těrlicko znamená památník na jejich cestě tímto svetem. Zde byli pokřtěni, a tak veřejně před lidmi i nebesy vyznali svůj vztah k Pánu Ježiši.

Mnozí hosté pravidelných shromázdění u příležitosti křtu si neuvědomili, že právě v Těrlicku už dlouhá léta žijí dvě milé sestry — HELENA SUCHÁNKOVÁ a LUDMILA ONDERKOVÁ. Obě se v srpnu tohoto roku dožívají krásného věku 80 let. Při této příležitosti jsme jim položili několik otázek.

Řekněte nám něco ze svého života.

H. S.: Do Těrlicka jsem přišla ve věku 10 let. Žiji tedy zde již 70 let. V roce 1925 jsem se provdala a v následujícím roce jsem se odevzdala Pánu Ježiši. Vychovávala jsem pět dětí, všechny jsou věřící.

L. O.: Již ve svém mládí jsem denně chodila do kostela. V 19 letech jsem se provdala za vdovce, který měl 6 dětí. Pak se nám narodilo dalších 6 dětí, z nichž dvě zemřely. Když byl život velice těžký. Byla bída, nebylo ani chleba, abych uživila děti, pekla jsem jim placky. V roce 1935 jsem přišla do shromázdění ve Stonavě, a hned při první návštěvě tohoto shromázdění jsem poznala, jak daleko jsem od Boha. Tak jsem se odevzdala Pánu Ježiši. Manžel mi zemřel v roce 1946 a nyní bydlím u své dcery a zetě již 18 let.

Jaký je rozdíl mezi shromázděním v minulosti a dnes?

H. S.: Když byla shromázdění velice živá. Dnes to všechno nějak upadá, projevuje se duchovní chudoba. Je to jistě i tím, že stárneme, že sami nejsme tací „živí“ jako kdysi po obrácení.

L. O.: Kdysi byla shromázdění přísnější a opravdovější. Měly jsme také sesterská shromázdění. Každý den jsem chodila pěšky do některého shromázdění v Karviné, Suché, Darkově a Stonavě. Dodnes, pokud mohu, navštívím každé shromázdění zde i v okolí.

Co doporučujete mladším bratřím a sestrám?

H. S.: Všechny těžkosti nic neznamenají. Největší radost mám, že děti uvěřily v Pána Ježiše. Přeji si, abychom všichni byli připraveni pro odchod k Němu. Pánu stále předkládám, zda mám všechno vykonáno podle Jeho vůle. Patřím do 2. kategorie (pozn. red.: tj. nad 70 let - Žalm 90:10), a tak se musím spokojit, že již odejdu k Pánu.

L. O.: Já nechci mladým nic radit. Byla jsem ve shromázdění vychovávána v přísnějším duchu: žádné šperky, náhrdelníky, náramky. Dnes je jiná doba. Jedno si však přeji, aby každý z nás pamatoval na slova: „Když se tedy někdo domnívá, že stojí, ať si dá dobrý pozor, aby nepadl“ (1K 10:12).

-jos